Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◊ TOŞKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1995 йил 8 март, чоршанба • № 19 (10.695) • Эркин нархда сотилади

ЎЗБЕКИСТОН АЁЛЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

МУҲТАРАМ ОНАХОНЛАР!
АЗИЗ ОПА-СИНГИЛЛАР!

Сизларни гўзаллик ва латофат, меҳр-муҳаббат ва эзгулик айёми — 8 март билан чин юракдан табриклайман.

Халқаро аёллар куни сифатида нишонланадиган бу анъанавий байрам бизнинг ёш, мустақил мамлакатимизда мутлақо янгича мазмун касб этмоқда. Қадриятларимиз, анъаналаримиз тикланаётган, жамиятимиз маънавий жиҳатдан покланаётган, шарқона одоб ва лутф қайтадан қарор топаётган бир шароитда аёлларни эъзозлаш, оила ва жамиятдаги нуфузини кўтариш, уларнинг меҳнатини, гулдай нозик кўнглини ва юксак шаънини асраб-авайлаш ҳаётимизда алоҳида ўрин топмоқда.

Бизга ҳаёт инъом этган, оқ сут берган, оқ ювиб, оқ тараган она олдида барчамиз умрбод қарздормиз. Бу улуғ зот олдида ҳар доим таъзим бажо айлаш — ҳар бир инсоннинг муқаддас бурчидир.

Аёллар меҳри ва чексиз меҳнати билан ҳар қайси оиланинг бахту саодати, бутун жамият ва давлатнинг ободлиги, барқарорлиги, тинчлиги таъмин этилади ва мустаҳкамланади.

Мамлакатимиз аҳолисининг салкам ярмини болалар ва ўсмирлар ташкил этар экан, айтиш мумкинки, Ўзбекистон давлатининг буюк келажаги Сизнинг бағрингизда, меҳру муҳаббатингиз шуъласида камолотга етмоқда.

Меҳрибон оналар, опа-сингиллар!

Ҳар қайси хонадон ва ҳар бир оилага муносиб шароит яратиб бериш, Сизларнинг ва фарзандларингизнинг тинч-тотув ҳаётини, юртимиз барқарорлигини ҳимоя этиш вазифаси ҳар доим давлатимиз сиёсатининг марказида бўлади, деб Сиз азизларни ишонтиришга рухсат бергайсизлар.

Сизларни яна бир бор қутлуғ айём билан муборакбод этаман, барчангизга тансиқатлик, бахту саодат тилайман. Умрингиз узун, иқболингиз баланд бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВ.

ГЎЗАЛЛИК, МЕҲР-МУҲАББАТ ВА ЭЗГУЛИК АЙЁМИ

МУКОФОТ МУБОРАК!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу йил 6 март кунидаги фармонига биноан Ўзбекистон Республикаси аёлларидан бир гуруҳи иқтисодиёт, илм-фан, маданият, халқ таълимини ривожлантиришдаги катта хизматлари ва фидокорона меҳнати учун ҳамда 8-март Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан мукофотландилар. Мукофотланганлар орасида вилоятимиз вакиллари ҳам бор. Жумладан, касаба уюшмалари Тошкент вилоят кенгаши раиси Муҳайё Мирзаалиевна ТЎЛАГАНОВА «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими» унвонига сазовор бўлди.

Янгийўл шаҳридаги 15-мактабнинг ўқитувчиси Ҳамида Жўраевна СОТВОЛДИЕВА, Янгийўл тумани «Янгийўл» газетаси масъул котиби, Маҳбуба ЮСУПОВАЛАР эса Ўзбекистон Республикаси фахрий ёрлиғи билан тақдирландилар. Биз ҳам уларни юксак мукофотлар билан муборакбод этиб, бундан буёнги ишларида муваффақиятлар тилаймиз.

Сиз ушбу суратда кўриб турган Ақида Тўлаганова бундан бир неча йиллар аввал Акмал Икромов туманидаги 197-ўрта мактабнинг ўқувчиси эди. Вақти келиб ўзига сабоқ берган устозлари каби муаллим бўлиш ҳаваси унда ўша даврда мактаб партасидаёқ уйғонган бўлса ажаб эмас. Дарҳақиқат, унинг ана шу орзуси амалга ошиб, олий тоифали муаллим, 1993 йили эса Ўзбекистоннинг «энг яхши ўқитувчиси» номини олди. Айни кунларда Ақидахон шу мактабнинг раҳбаридир. Ҳар байрам Ақидахоннинг шогирдлари ўзларининг фидойи, жонкуяр устозларини табриклашни унутмайдилар.

Р. АЛЬБЕКОВ олган сурат.

Наврўз тараддуди

Ҳеч ким четда қолмайди

УМУМХАЛҚ байрами — Наврўз яқинлашиб келмоқда. Уни биз ҳамиша ўзгача бир эзгу-ҳислар, ўзгача интиқлик билан кутамиз. Чунки Наврўз — покланиш ва гўзаллик фасли, у меҳр-мурувват, ҳиммату саҳоват онидир. Бу айёмда табиат билан биргаликда инсоннинг туйғулари ҳам янгиланади, ердан униб чиққан майсалар каби дилларда нафис умидлар туғилади. Ҳаётга, она-Ватанга муҳаббат жўш уради. Одамларга фақат яхшилик қилгинг, яхши гап айтгинг келаверади.

Наврўз шарқона урф-одатлар, миллий қадриятлар тимсоли ҳамдир. Бу байрамда миллий удумлар, турли маросимлар жозибаси баҳор кўрки билан уйғунлашган ҳолда ўзгача бир таровват касб этади.

Айни кунларда мамлакатимиз бўйлаб, шу жумладан вилоятимиз ҳудудларида ҳам Наврўзга қизғин тайёргарлик бошлаб юборилган. Жамоатчи мухбиримиз Маъмур БОЗОРАЛИЕВ, Ўртачирчиқ тумани ҳокимининг муовини, туманда Наврўз байрамини ўтказиш ташкилий қўмитаси раиси Ҳамид НОРҚУЛОВ билан учрашиб, айёмга тайёргарлик жараёни ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Ҳар йилгидек бу йил ҳам туманимизда Наврўзни ўтказиш бўйича ҳокимиятнинг ташкилий қўмитаси тузилиб, фаолият кўрсатмоқда, — деди Ҳамид Жуманович, — у халқимизнинг бир неча кун давом этадиган улкан байрами. Биз жойларда — хўжаликлар, корхона ва муассасаларда, қишлоқлар ва маҳаллаларда барвақт бошланиб кетадиган тантаналарнинг сермазмун ва қизиқарли ўтишини таъминлашга алоҳида эътибор бераяпмиз. Ташкикий қўмитамиз аъзоларининг ҳар бири маълум ҳудуд бўйича масъул бўлиб, жойларда амалий ишлар олиб бормоқда.

Покланиш байрами — энг аввало теварак-атрофни тозалашдан, ободонлаштиришдан бошланади. Туманимизда Нарўз шарафига шанбалик ўтказиш яхши удумга айланиб қолган. Шунга амал қилиб, байрамга қадар шанбаликлар уюштирамиз. Табаррук айём арафасида кўчалар, йўллар, ҳовли-жойлар, боғ-роғлар, хиёбонлар, ариқ-зовурлар тартибга келтирилади. Кўплаб мевали ва манзарали дарахтлар ҳамда гул кўчатлари ўтқазилади. Ҳозир вилоят ўрмон хўжалиги Туябўғиз бўлими ва туман табиатни муҳофаза қилиш бўлими ходимлари экиладиган кўчатлар сонини ҳисоб-китоб қилиб, тайёрлаб қўймоқдалар.

Бевосита байрам тантаналарининг ўзига келсак кўплаб жамоа хўжаликларида ҳар йилгидек Наврўзни катта қувонч билан нишонлайдилар. Бу тадбирларда аҳолига ош тортиш, сумалак тайёрлаш, бадиий ҳаваскорларнинг концертларини намойиш этиш, турли спорт мусобақаларини ташкил этиш анъанага айланиб қолган. Айни кунларда ҳам тумандаги «Гулистон» халқ корпорацияси, «Роватак» деҳқон хўжаликлари уюшмаси, «Қорасув», «Ўзбекистон», «Қайтмас», А. Икромов номли ва бошқа жамоа хўжаликларида, Туябўғиз, Янгиҳаёт қўрғонларида, қатор ташкилотлар ва муассасаларда байрам тараддудлари бошлаб юборилган. 21 март куни эса айёмни туман маркази — Тўйтепа шаҳрида кенг нишонлашни режалаштирганмиз. Тантаналар бош майдонимизда бошланиб, кечгача давом этади. Бу байрам шодиёналари туманимизда яшовчи 37 миллат ва элат вакилларининг қалбига дўстлик, қардошлик, мустақиллик берган бахту иқбол туйғуларини сингдиради. Турли миллат вакилларининг ранг-баранг либослари, куй-қўшиқлари ва рақслари баҳор камалаги янглиғ жилваланиб, байрамга файзу таровват бахш этади.

Тантаналарнинг иккинчи қисми собиқ пахтакорчи Олим Аширов номидаги ўйингоҳда давом этади. Шу куни бу ерда Наврўзга бағишланган турли спорт мусобақалари, қизғин беллашувлар бўлиб ўтади. Чавандозларимизни эса байрам кўпкариси чорлайди. Айём шодиёналари, у бахш этган саховатдан тумандаги оилалар, етим — есирлар, моддий ёрдамга муҳтож кишилар, ногиронлар баҳраманд бўладилар. Уларга туманда ташкил этилган «Меҳр-шафқат ва саломатлик» жамғармасидан 10 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилади. 500 нафар кишига Наврўз байрами туҳфалари топширилади.

Шу куни туман шифохоналарида даволанаётган беморлар, хаста диллар ҳолидан ҳам хабар олинади. Уларга ҳам байрам кайфияти бахшида этилади.

Байрам кунлари савдо, транспорт, алоқа ва бошқа хизмат соҳаларининг барчаси намунали йўлга қўйилишига эришамиз.

Хуллас, Наврўз ҳар бир хонадонга, ҳар бир қалбга шодлик, меҳр-мурувват, фахр ва ифтихор бахшида этиши учун астойдил ҳаракат қиламиз.

ОРОЛ — БАРЧАМИЗНИНГ ДАРДИМИЗ

3 март куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Орол денгизи муаммосига бағишланган анжуманида иштирок этиш учун Туркманистон Республикасининг Тошҳовуз вилоятига ташриф буюрди.

Орол денгизи муаммоси бугунги кунда Марказий Осиё халқларининг ягона дардига айланди. Денгиздаги сув сатҳининг пасайиб бориши, минтақадаги табиий мувозанатнинг бузулиши оқибатида экологик буҳрон юзага келди. Бу нафақат Оролбўйи ҳудудида, балки иқтисодий жиҳатдан ўтиш даврини бошдан кечираётган Марказий Осиё мамлакатлари табиий муҳитида, қишлоқ хўжалигида ҳам ўз аксини топмоқда. Минглаб гектар ерлар сувсиз қолди. Мутахассислар денгиз чекиниши натижасида ҳосил бўлган қумликлардан кўтарилган турли минерал тузлар ҳатто Помир тоғидаги музликлар устини ҳам қоплаганини аниқлашган эди.

Мамлакатимиз раҳбари Оролни сақлаб қолиш, денгизнинг қуриши натижасида юзага келадиган табиий номутаносиблик оқибатлари аллақачон минтақа доирасидан чиқиб, халқаро аҳамият касб этганини бир неча бор таъкидлаган. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши каби нуфузли ташкилотлар минбаридан туриб жаҳон ҳамжамияти, ривожланган давлатлар ушбу муаммони ҳал этишга тезлик билан бош қўшишлари лозимлигини айтган эди.

Марказий Осиё давлатлари ўз мустақиллигининг дастлабки йилларидаёқ иқтисодий қийинчиликларга қарамай, Орол денгизини сақлаб қолиш, минтақадаги экологик вазиятни барқарорлаштириш йўлида кучларни бирлаштириш, баҳамжиҳат, ҳамкорликда фаолият кўрсатиш лозимлигини англаб етдилар. 1993 йили Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари ана шу мақсадда Қозоғистон Республикасининг Қизил Ўрда вилоятида йиғилдилар. 1994 йили эса Қорақалпоғистон Республикаси пойтахти Нукус шаҳрида Орол денгизи муаммосига бағишланган иккинчи учрашув ўтказилди.

Давлат раҳбарларининг ушбу икки учрашуви давомида Орол муаммоларини ҳал этиш, экологик таназзул минтақасидаги аҳоли турмушини яхшилаш борасида талай силжишлар рўй берди. Жумладан, Орол денгизини қутқариш бўйича халқаро жамғарма, давлатлараро кенгаш ва унинг ишчи органлари ташкил этилди. Нукусдаги учрашувда давлатлараро кенгашнинг «Яқин 3-5 йил ичида минтақанинг ижтимоий-иқтисодий ривожини таъмин этган ҳолда экологик аҳволни барқарорлаштириш бўйича аниқ чора-тадбирлар дастури» қабул қилинган эди.

Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари амалга оширилган ва оширилаётган ишларни кенг таҳлил этиш, амалий чора-тадбирларни янада кучайтириш мақсадида бу гал Тошҳовуз вилоятига йиғилдилар.

Тошҳовуз вилояти аэропорти Марказий Осиёдаги беш давлат байроқлари билан безатилган. Минг йиллар давомида ёнма-ён яшаб, қон-қариндош бўлиб келган, маданий-маънавий анъаналари бир булоқдан сув ичган ушбу халқлар раҳбарларининг учрашуви муборак Рамазон ҳайити байрами қувончлари билан қўшилиб кетди.

Байрам тусини олган аэропортда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовни Туркманистон Президенти Сапармурод Ниёзов кутиб олди. Кутиб олиш маросимида Ўзбекистон Республикасининг Туркманистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Абдулаҳат Жалилов ҳам ҳозир бўлди.

Тошҳовузликларнинг етти яшаридан етмиш яшаригача Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари, жумладан, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовни кутиб олиш учун кўчага чиққан. Орол денгизи муаммоси туфайли жабр чекаётган вилоят аҳолиси давлат бошлиқларининг ушбу учрашувига катта умид билан қараётгани табиийдир. Бугунги кунда Орол денгизи атрофидаги 10 миллиондан ортиқ аҳоли экологик фалокат оқибатларини бошдан кечирмоқда.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов, Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев, Қирғизистон Президенти Асқар Акаев, Тожикистон Президенти Имомали Раҳмонов, Туркманистон Президенти Сапармурод Ниёзов иштирокидаги анжуман Тошҳовуз вилояти ҳокимлигида бошланди. Уни Туркманистон раҳбари С. Ниёзов очди. Шундан сўнг Қозоғистон Президенти Н. Назарбоев Орол денгизини қутқариш бўйича халқаро жамғарма фаолияти ҳақида маъруза қилди. Кенгаш кун тартибига киритилган асосий масалалардан бири ҳам мазкур жамғармага маблағ ажратилишини муҳокама этиш эди.

Ушбу жамғарма бугунги кунда жаҳон жамоатчилиги, халқаро молиявий ташкилотлар эътиборини тортмоқда. Жаҳон банки Оролбўйи ҳудудида табиий мувозанатни тиклаш, аҳоли турмушини яхшилашга қаратилган лойиҳаларни маблағ билан таъминлашга рози. Европа иттифоқи, ЕХҲТ каби нуфузли ташкилотлар ҳам жамғарма фаолиятини қўллаб-қувватлаётир.

Ислом Каримов кенгаш иштирокчилари диққатини Орол денгизига қуйилиши лозим бўлган сув Амударё ва Сирдарё бўйлаб қурилган сув омборлари, баҳорги тошқинлар туфайли денгизга етиб келмай, йўл-йўлакай сунъий кўллар ҳосил қилаётганига қаратди. Бундай ҳоллар икки дарёдан сув ичувчи беш мамлакатда ҳам юз бермоқда.

Давлат раҳбарлари анжуманида Оролни қутқариш бўйича халқаро жамғарма ва давлатлараро кенгаш ижроия қўмитасининг таркиби билан боғлиқ масалалар ҳам кўриб чиқилди. Н. Назарбоев иккинчи марта Оролни қутқариш бўйича халқаро жамғарма президентлигига сайланди.

Шу йилнинг 18-20 сентябрь кунлари Нукус шаҳрида БМТ билан ҳамкорликда Орол денгизи муаммоси бўйича халқаро анжуман ўтказиш ҳақидаги Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг таклифи якдиллик билан маъқулланди.

Давлат раҳбарлари Орол денгизини қутқариш бўйича давлатлараро кенгаш ижроия қўмитаси фаолияти, унинг белгиланган чора-тадбирлар дастури юзасидан амалга ошираётган ишлари ва келгуси ҳамкорлик режаларини муҳокама этдилар. Анжуман якунида давлат раҳбарларининг ушбу учрашув якунларига оид қўшма баёноти қабул қилинди. Шу куни анжуман ўз ишини тугатди.

Сафар давомида Ўзбекистон раҳбарига республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси Раиси У. Аширбеков, Хоразм вилояти ҳокими М. Жуманиёзов ва бошқа расмий кишилар ҳамроҳлик қилди.

Шу куни Ислом Каримов Тошкентга қайтиб келди. Мамлакатимиз раҳбарини Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, республика Бош вазири А. Муталов, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, Б. Ғуломов, ташқи ишлар вазири А. Комилов, Тошкент шаҳри ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

Муҳаммад ШАРИФ.
(ЎзА махсус мухбири).
Тошкент — Тошҳовуз — Тошкент.

***

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВА ТУРКМАНИСТОН ПРЕЗИДЕНТЛАРИНИНГ ҚЎШМА БАЁНОТИ

1995 ЙИЛ 3 МАРТ, ТОШҲОВУЗ ШАҲРИ

Биз, Тошҳовуз шаҳрида Орол муаммоларига бағишланган йиллик кенгашга тўпланган Ўзбекистон Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Тожикистон Республикаси ва Туркманистон Президентлари икки томонлама ва кўп томонлама музокаралардан сўнг қуйидагиларни маълум қиламиз:

Минтақамиз ҳозирги пайтда ўз тарихидаги муҳим, кескин бурилиш даврини бошдан кечирмоқда. Давлатларимиз мустақиллик ва истиқлолга эришган пайтдан бошлаб ижтимоий-иқтисодий, сиёсий, маданий тараққиётимизда чуқур таркибий ўзгаришлар содир бўлмоқда. Бугунги кунда давлат ва жамиятнинг демократик ташкилотлари шаклланиши учун асос солинмоқда.

Ҳозирги даврнинг муҳимлигини ҳисобга олиб, мамлакатларимиз халқлари ҳаётининг ҳозирги ҳолати ва келажаги учун масъулиятни ҳис этган ҳолда, биз тенг ҳуқуқли ҳамкорлик, яхши қўшничилик ва ўзаро ҳурмат давлатларимизнинг бир-бирига ўзаро муносабатида асосий тамойиллар бўлиб қолишини тасдиқлаймиз. Биз мамлакатларимиз ўртасида сиёсий, савдо-иқтисодий, илмий-техник, маданий ва ижтимоий соҳаларда мустаҳкам ҳамкорлик қилиш учун мақбул шарт-шароит яратиб беришга ҳар томонлама кўмаклашишга тайёр эканимизни баён қиламиз.

Тошҳовузда тўпланган Марказий Осиё давлатлари бошлиқлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 1995 йил 18-20 сентябрь кунлари Нукус шаҳрида Орол денгизи муаммоларига бағишланган халқаро конференция ўтказиш ҳақидаги таклифини маъқуллайдилар ва қўллаб-қувватлайдилар. Биз бу тадбирни жаҳон ҳамжамиятининг мазкур оламшумул муаммони ҳал этишда манфаатдор томон сифатида иштирок этиши деб биламиз.

Мазкур минтақада истиқомат қилаётган халқлар тарихий, маданий тараққиётининг муштараклиги билан бирлашгандир, уларни асрий анъаналар ва маънавий қадриятлар жипслаштириб туради. Улар ҳар доим ўзаро ҳурмат, тинч-тотувлик ва яхши қўшничилик руҳида биргаликда яшаб келишган.

Умумий маънавий қадриятлар билан бир қаторда бизни, шунингдек, энергетик, сув ва минтақанинг бошқа табиий ресурсларидан фойдаланишга асосланган анъанавий савдо-иқтисодий алоқалар ҳам бирлаштириб туради.

Биз, янги давлатларнинг раҳбарлари, буни унутмаслигимиз, буюк аждодларимиздан қолган бой меросни бундан кейин янада бойитиш, бу бойликдан мамлакатларимиздаги мавжуд иқтисодий салоҳиятни янада юксалтириш йўлида фойдаланишга амалий ишларимиз билан кўмаклашишимиз лозим. Бу салоҳиятдан экологик тусдаги ҳаётий муҳим масалаларни ҳал этишда фойдаланиш даркор. Орол муаммоси бу масалаларнинг энг муҳими ҳисобланади.

Мамлакатларимиз бугунги кунда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти, МДҲ ҳамда бошқа нуфузли халқаро ташкилотларга аъзодир. Биз ташқи сиёсатда халқаро ҳуқуқларнинг барча эътироф этган тамойилларига риоя этган ҳамда уларга амал қилган ҳолда, ҳудудий яхлитлик ва бир-биримизнинг мустақиллигимизни сўзсиз ҳурмат қилиш, тарихий шаклланган чегараларни тан олиш лозимлигини эътироф этамиз. Биз шунингдек, ҳар бир давлатнинг ўз тараққиёт йўлини, давлат ва жамият қурилиши андозаларини танлаб олиш ҳуқуқини эътироф этамиз, ўзимизнинг бир-биримизга нисбатан мақсадларимиз бирлигига шубҳа уйғотувчи, нодўстона кучлар манфаатларига хизмат қилувчи баёнотлардан тийилиб туришга тайёр эканимизни баён этамиз.

Биз давлат қурилиши, мамлакатларимизда демократик қадриятларга асосланган, экстремизмнинг сиёсий, диний ва бошқа шаклларини рад этадиган адолатли жамият барпо қилиш соҳасида ҳам худди шундай вазифаларни ҳал қилмоқдамиз.

Биз бир-биримиз билан ҳамда бошқа мамлакатлар билан ҳам икки томонлама, ҳам кўп томонлама, ҳам тенг ҳуқуқли ва ўзаро фойдали ҳамкорлик қилишга тайёр эканимизни, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг гуллаб-яшнаши ва равнақ топишига эришишнинг асоси бўлмиш бу тамойилларга оғишмай амал қилишимизни таъкидлаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ,
Қозоғистон Республикаси Президенти Н. НАЗАРБОЕВ,
Қирғизистон Республикаси Президенти А. АКАЕВ,
Тожикистон Республикаси Президенти И. РАҲМОНОВ,
Туркманистон Президенти С. НИЁЗОВ.

26 МАРТ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ РЕФЕРЕНДУМИ КУНИ

ОКРУГ КОМИССИЯСИ ТУЗИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказувчи Марказий комиссия Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказувчи округ комиссияларини тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. «Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида»ги республика қонунининг 18-моддасига мувофиқ, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимларининг ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раисининг тақдимномаларига биноан Марказий комиссия Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказувчи 14 та округ комиссияларини тузди. Жумладан, Тошкент вилояти бўйича қуйидагилар таркибда округ комиссияси тузилди:

Комиссия раиси:
Жаҳонгирова Дилбар Набиевна — Тошкент вилоят ҳокимининг ўринбосари.
Раис ўринбосари:
Ермоленко Виктор Петрович — Чирчиқ шаҳридаги Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати бўлимининг бошлиғи
Комиссия котиби:
Насимов Нўъмон Насимович — пенсионер.
Комиссия аъзолари:
Абдукабиров Одилжон — Бекобод тумани механизациялашган кўчма колонна бошлиғи
Бурхонова Ирина Фаридовна — Тошкент тумани, 32-ўрта мактаб директори
Коренной Николай Степанович — Ангрен шаҳридаги «Ўзбекшахтақурилиш» трестининг бошқарувчиси
Маковеев Владимир Яковлевич — Олмалиқ шаҳридаги Ўзбекистон ихтисослашган қурилиш-таъмирлаш бошқармаси касаба уюшмаси қўмитаси раиси.
Муҳамедов Вали Муҳамедович — вилоят фахрийлар кенгаши раиси ўринбосари.
Саидвалиев Ўроз — Юқоричирчиқ тумани, «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги муҳандис-механиги.
Ҳосилов Бахтиёр Олимович — вилоят молия бошқармаси бошлиғи.
Қамбарова Клара Содиқовна — вилоят «Китобхон» жамияти раиси.

Республикамиз барча аҳли каби Паркент тумани меҳнаткашлари ҳам биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессияси материалларини катта қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Куни кеча туманда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ўзбекистон Республикаси Президентининг ваколатлари муддатини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтириш ҳақида умумхалқ референдумини якдиллик билан ўтказишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унинг иштирокчилари бугунги шароит, ҳаётнинг ўзи шуни тақозо этаётганлигини маъқуллаб гапирдилар.

Суратда: йиғилиш пайтида.

Даврон АҲМАД олган сурат.

БУ — МАҚСАДГА МУВОФИҚДИР

ЯНГИЙЎЛ шаҳар корхоналари, ташкилотлари, муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида Президентимиз И. А. Каримов ваколатини 2000 йилгача узайтириш ҳақида парламент қибул қилган қарор муносабати билан йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Уларда сўзга чиққанлар умумхалқ референдуми давр тақозоси эканлигини таъкидламоқдалар. Биз йиғилишлар иштирокчиларидан айримлари билан суҳбатда бўлдик.

Маҳамаджон ХУДОЁРОВ,

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати, Янгийўл шаҳар ёғ-мой ҳиссадорлик жамияти раҳбари:

КОРХОНАМИЗДА бўлган йиғилишда мен аввало ишчи-хизматчиларимизга сессия қай даражада ўтганлиги тўғрисида гапириб бердим. Уларга бу анжуманга ниҳоятда малакали тайёргарлик кўрилгани, бутун жараён давомида уюшқоқлик, ишчанлик, самимият депутатларнинг ўзаро ҳурмати сезилиб турганлиги, сессия қатнашчилари Президентимизнинг «Ўзбекистоннинг сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий истиқболининг асосий тамойиллари» мавзуидаги маърузасини катта қизиқиш билан тинглаганликлари, унда шу кунгача қилинган ишлар ва келажакдаги тараққиёт йўналишлари батафсил, аниқ ва равшан баён этилганлиги ҳақида сўзлаб бердим.

Шуни айтиш керакки, мамлакатимизнинг бугунги сиёсий, иқтисодий, маънавий фаолиятига ва келгусидаги истиқболига атрофлича, фалсафий мушоҳадалар билан баҳо берилган бу маъруза корхона жамоасига алоҳида таъсир кўрсатди. Сўзга чиққанлар Президентимиз барча соҳаларда муҳим, долзарб масалаларни тўғри таҳлил қилганликларини эътироф этдилар. Айниқса, илк марта кўп партиявийлик асосида сайланган Олий Мажлис Парламент зиммасига ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, узоқ муддатта мўлжалланган ривожланиш дастурини ишлаб чиқиш, ҳуқуқий демократик давлатни барпо этишда шарқона ўзига хос ва ўзига мос хусусиятларга амал қилиш каби кўплаб вазифалар юклатилганлиги эътиборга лойиқдир.

Шуни таъкидлаш муҳимки, бу улкан режалар аксарият Президентимиз бошчилигида ислоҳотларнинг биринчи босқичида амалга оширила бошланди. Иккинчи босқичда ҳам улар изчил давом эттирилади. Хусусан, ер ва ер ислоҳотини жадаллаштиришга оид қонунларни такомиллаштириш, ишлаб чиқариладиган тайёр маҳсулотларнинг сифатини жаҳон андозалари даражасига кўтариш мақсадида таркибий ўзгаришларни амалга ошириш, вилоятларда хорижий сармоялар билан қурилаётган корхоналарни кўпайтириш, тадбиркорликни ривожлантириш, кичик ва ўрта корхоналар равнақи учун шарт-шароитлар яратиш, давлат мулкини хусусийлаштириш сингари муҳим масалалар бўйича ислоҳотларнинг дастлабки босқичида пойдевор яратилган бўлса, эндиликда уларнинг тугал қад ростлаши юзасидан улкан ишларни адо этиш лозим. Албатта, бошланган қутлуғ вазифаларни ниҳоясига етказиш учун бу муаммоларнинг ички моҳияти ва мазмунини чуқур англаган, қатъий иродали, халқаро майдонда нуфузи юқори бўлган, эл учун фидойилик билан бел боғлаб, хизмат қилаётган оқил инсон заковати талаб этилади.

Ана шуларни ҳисобга олган ҳолда референдум ўтказишнинг зарурлиги матбуотда эълон қилинган «Умумхалқ референдуми ҳақида»ги тавсифда батафсил изоҳланган. Хусусан, ҳокимиятнинг турли бўғинлари ўртасидаги ваколат муддатларини мутаносиб ҳолга келтириш, қонунчилик ва ижрочилик ҳокимиятлари фаолиятини уйғунлаштириш, халқимизнинг ҳаётини барқарорлаштириш мақсадида аниқ белгилаб олинган сиёсатни оғишмасдан, изчиллик билан охирига етказиш учун ҳам умумхалқ референдуми ўтказиш мантиқан жуда тўғридир. Шунингдек, бу тадбир фақат Президент ваколатини узайтириш масаласига умумхалқ муносабатини белгилабгина қолмасдан, бугунги кунда Ўзбекистонда амалга оширилаётган давлат сиёсатига, ҳаётимизда бўлаётган ўзгаришларга, истиқбол сари қўйилаётган қадамларимизга, жамиятдаги ислоҳотларга сайловчиларнинг асл муносабатларини аниқлашга имкон беради.

Шу муносабат билан биз шу йил 26 мартда Президент ваколатларини 2000 йилгача узайтириш бўйича ўтказиладиган умумхалқ референдумида фаол иштирок этишга аҳд қилдик ва шаҳримиздаги барча ишчи-жамоаларни ҳам ана шу сиёсий кампанияда ҳамжиҳатлик билан иштирок этишга чақирдик.

Ҳасан ТЎРАБОЕВ,

шаҳардаги 4-ўрта мактаб ўқитувчиси:

СЎНГГИ йиллар ичида барча соҳалар каби халқ таълими борасида ҳам ўзига хос ўзгаришлар рўй берди. Ўқитувчининг обрў-эътиборини ўстириш йўлида кўпгина ишлар қилинди. Давлат уйларининг муаллимларга хусусийлаштириб берилиши, қишлоқларда томорқа, уй-жой қуриш учун ер ажратилиши ва коммунал хизмат кўрсатиш борасида яратилган имтиёзлар бунга яққол мисол бўла олади.

Халқ таълимида рўй берган шаклий ўзгаришларнинг туб моҳияти ёш авлодга чуқур билим беришга, тарбия самарадорлигини ошириш, ўқувчилар дунёқарашини кенгайтиришга йўналтирилди. Ислоҳотлар туфайли ташкил қилинган лицейлар, гимназияларда дастурда қайд этилган фанлар билан бир қаторда хорижий тилларни ўрганишга эътибор кучайтирилди. Айни вақтда халқ таълимини такомиллаштириш, унда илмиёт равнақини таъминлайдиган оқилона тизимни яратиш муҳимлиги таъкидланмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган республика Олий Мажлиси сессиясида энг муҳим масалалар қаторида маънавий жиҳатдан мукаммал ривожланган инсонни тарбиялаш, миллий уйғониш ғоясини рўёбга чиқарадиган янги авлодни вояга етказиш ҳақида Президентимиз атрофлича гапирди. Бу борада кўпгина билим муассасалари каби ўрта мактабнинг ҳам ўзига хос ўрни борлиги эътироф этилди. Айни пайтда мамлакатимизда ўқув-тарбия ишлари бугунги талаблар даражасида ташкил этилмаётганлиги ҳам очиқ-ойдин айтилди.

Президентимиз халқ таълимига оид муҳим вазифаларга катта эътибор бераётганликлари, умуман илму-урфоннинг янги жамият қуришдаги ўрнини юксак қадрлаётганликлари биз ўқитувчиларда катта мамнунлик уйғотди.

Шу боис биз шу йил 26 мартда ўтказиладиган умумхалқ референдуми тўғрисидаги Олий Мажлис қарорини якдиллик билан маъқулладик ва шу куни барчамиз ўз хоҳиш-иродамизни астойдил изҳор этишга аҳд қилдик.

Ирина ПЕРЕДЕРЯЕВА,

«Лаззат» қандолат ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси:

СЎЗИМНИНГ бошидаёқ фикримни айтиб қўя қолай. Мен умумхалқ референдуми ўтказиш тарафдориман. Зеро, Президент ваколатини 2000 йилгача узайтириш шунинг учун ҳам керакки, 1994 йил 25 декабрда сайланган парламент фаолияти юртбошимиз юргизаётган оқилона фаолият билан уйғунлашади. Ҳамжиҳатликда гап кўп. Бу республикамизда мустақиллик шарофати билан бошланган улкан миқёсдаги вазифаларни рўёбга чиқаришнинг шарт-шароитларини яратиш, мамлакатимизнинг узоқ муддатга мўлжалланган дастурини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этади.

Бу дастурнинг асосий йўналишлари Президентимизнинг Олий Мажлис сессиясидаги маърузасида бирма-бир кўрсатиб берилди. Хўш, уларни амалга оширишнинг имкониятлари борми? Такрор айтаман, ҳамжиҳатликда иш юритилса, бор. Чунки биз буни амалда кўряпмиз.

Бозор иқтисодиёти муносабати билан кўз ўнгимизда рўй бераётган ўзгаришларга эътибор қилайлик. Эндиликда одамларга давлат тасарруфидан чиқарилган мулкка эгалик қилиш ҳиссиёти шакллантирилмоқда. Ислоҳотларнинг натижасида кишиларда ўз ишига масъулият ортди. Табиатнинг олий неъмати — инсон қадр қимматини юқори кўтариш борасидаги саъй-ҳаракатлар ҳаммага ёқмоқда. Дини, ирқи, жинси, мазҳабидан қатъий назар миллатларни тенг кўриб тотувлигини таъминлаш демократик жамият тамойилларининг асоси бўлиб қолди. Мен айниқса, барча миллатлар ўртасидаги дўстлик ва иноқликка завол етмаганлигининг ўзидан беҳад қувонаман.

Бирлашмамизда ўзбек, қозоқ, рус, тожик, татар, корейс, қрим-татар ва бошқа ўнлаб миллат вакиллари бир оила фарзандларидек меҳнат қилишади.

Бундай инсонпарварлик сиёсатини изчил давом эттираётган Президент ва ҳукумат фаолияти халқимизда ишонч ва ҳурмат қозонмоқда. Шу боис ҳам биз шу йил 26 мартда умумхалқ референдуми ўтказиш тўғрисидаги қарорни бир овоздан маъқулладик.

* * *

ЗАНГИОТА

Туман марказий касалхонасида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессияси материалларини муҳокама этишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда бош шифокор Равшан Низомов Президентимиз И. А. Каримовнинг бу анжумандаги маърузасида баён қилинган режалар асосида жамоа олдида турган вазифалар ҳақида нутқ сўзлади.

Нотиқ умумхалқ референдумини уюшқоқлик билан ўтказиш ҳақида ҳам тўхталди. Тадбирда сўзга чиққан жарроҳлик бўлими мудири Юсуф Худоёров, бош шифокор муовини Асқар Иноғомов, туман СЭС бош шифокори Муҳаммад Абдуҳолиқов, туғруқ бўлими мудири Камолиддин Низомиддинов, шу бўлим дояси Муборак Улуғхўжаева ва бошқалар республика Президенти ваколатини 2000 йилгача узайтириш бўйича парламент қарорини маъқулладилар.

Б. АЛИХОНОВ.

ЎРТАЧИРЧИҚ

. Металл конструкциялари заводи ишчилари ўз йиғилишларида республикамиз Олий Мажлиси биринчи сессиясининг материалларини муҳокама қилдилар. Президентимизнинг мазкур сессиядаги маърузаси юзасидан корхона раҳбарининг муовини Содиқ Қосимов нутқ сўзлади. У маърузада баён этилган улкан миқёсдаги режаларни амалга оширишда завод жамоаси ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиши кераклигини таъкидлади.

Йиғилишда сўзга чиққан муҳандис — техник ходимлар, ишчилар ва хизматчилар республика Олий Мажлиси сессиясида халқ манфаатини кўзлаган энг долзарб вазифалар ҳақида гап борганини эътироф этдилар. Улар умумхалқ референдуми тўғрисида ҳам тўхталиб, Президент ва Парламент ҳамкорликда иш олиб борсалар халқимиз бу режаларни ниҳоясига муваффақиятли етказа олишини қайд қилдилар.

Йиғилиш иштирокчилари бу борада Олий Мажлис қабул қилган қарорни қўллаб-қувватладилар.

ЯНГИЙЎЛ

Тумандаги Абдулла Ортиқов номли жамоа хўжалиги меҳнаткашлари, шу ҳудуддаги санаторий ходимлари ва дам олувчиларининг биргаликдаги йиғилиши Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессияси материалларининг муҳокамасига бағишланди.

— Сессияда Президентимиз томонидан қилинган маърузада,— деди йиғилишни бошқарган санаторий раҳбари М. Мираҳмедов,— мустақил давлатимизнинг келгусидаги тараққиёт йўллари аниқ равшан ўз аксини топди. Шунингдек, сессияда Парламентнинг Президент ваколатини 2000 йилгача узайтириш тўғрисидаги қарори ҳам тўғри бўлди. Мамлакатимизда бошқарувнинг самарали шакли вужудга келаётган, иқтисодиётимизда ислоҳотлар изчил жорий этилаётган бир пайтда буни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Бу фикрни йиғилишда сўзга чиққан Абдулла Ортиқов номли жамоа хўжалиги фахрийлар кенгаши раиси К. Юнусов, жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Н. Мирбобоев, санаторий бош шифокори З. Долженко ва бошқалар ҳам қўллаб-қувватлаб, 26 март куни ўтказиладиган референдумда фаол иштирок этишларини билдирдилар.

АНГРЕН

Шаҳардаги картон-идишлар комбинати, резина техника ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узбекшахтастрой» тресты, Ангрен пединститути, техника университети филиали, шаҳар ҳунар-техника билим юрти жамоаларида республика Олий Мажлиси сессияси материаллари муҳокама этилди.

— Мазкур сессиядаги Президентимиз нутқида ёш республикамиз уч йил мобайнида амалга оширган ишлар, ислоҳотларнинг иккинчи босқичида рўёбга чиқаришимиз керак бўлган вазифалар атрофлича таҳлил этиб берилди,— деди шаҳардаги 40-ҳунар-техника билим юртида ўтган йиғилишда унинг директори И. Сайфиддинов.— Хусусан, биз маърузадаги халқ таълимини ривожлантириш борасида айтилган фикрларга тўла қўшиламиз. Дарҳақиқат, таълим-тарбияга етарли даражада эътибор бермаслик оқибатида кейинги йиллар мобайнида унинг савияси анча пасайиб кетди. Эндиги барпо этиладиган демократик давлатимизда таълим-тарбия ишлари юқори даражада бўлиши керак. Биз ўз ишимизни ана шу талаблар асосида қайта қуришга интиламиз.

Бу йиғилишда сўзга чиққан бошқа муаллимлар, усталар ҳам сессия қарорларини маъқуллаб, шу йил 26 мартда республика Президенти ваколатини узайтириш юзасидан умумхалқ референдумини ўтказиш тўғрисидаги Олий Мажлис қарорини қувватладилар.

ОҲАНГАРОН ШАҲРИ

«Оҳангароншифер» ҳиссадорлик жамияти жамоасида бўлиб ўтган йиғилишда Президентимизнинг сессиядаги маърузаси юзасидан сўзга чиққан жамият касаба уюшмаси қўмитаси раиси Озод Хушназаров йиғилганларга бу дастурда барпо этилаётган демократик давлатимизнинг сиёсий, иқтисодий, маънавий тараққиёти йўналишлари белгилаб берилганлиги ҳақида гапирар экан, шундай деди: «Президентимизнинг ички ва ташқи сиёсат соҳасида олиб бораётган сиёсатини тўла қўллаб-қувватлаймиз. 26 мартда ўтадиган умумхалқ референдумида жамоамиз фаол иштирок этишга аҳд қилди».

Йиғилишда сўзга чиққан корхона раҳбарлари, ишчи ва хизматчилари Олий Мажлис сессиясида иқтисодий ислоҳотларни оғишмай амалга ошириш борасида ва бошқа йўналишларда белгиланган вазифаларни рўёбга чиқаришда ташаббускорлик кўрсатиб ишлаш иштиёқида эканликларини ҳам билдирдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ЕТУК ФАРЗАНДЛАРИ БИЛАН ҲАМ ФАХРЛАНИШИ КЕРАК

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси вилоят бўлимининг II-конференциясида бу борада қилинган ишлар ва амалга оширилиши зарур бўлган масалалар муҳокама этилди.

1993 ЙИЛнинг апрель ойида республика Президентининг Фармони билан ташкил этилган «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасининг жамиятимиздаги аҳамияти тўғрисида ортиқча гапириб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак. Гап — бундай жамғарманинг жаҳон ҳамжамиятида биринчи бўлиб Ўзбекистонда иш бошлаганида ҳам эмас. Гап — ўтган қисқа фурсатдаёқ бу жамғарма томонидан мустақил республикамизда соғлом авлодни вояга етказиш, оналик ва болаликни муҳофаза этиш йўлида тилга олса арзигулик тадбирлар амалга оширилаётганлигидир.

Хусусан, бу жамғарманинг Тошкент вилояти бўлими ҳам ўз фаолиятини йилдан-йилга кенгайтириб бормоқда. Куни кеча бу жамғарманинг бўлиб ўтган II-конференциясида маъруза қилган вилоят бўлими раиси Ж. Роҳатова ана шу ҳақда тўхталди.

Маърузадан қисқача чиқариладиган хулоса шуки, «Соғлом авлод учун» жамғармасининг вилоят бўлими ўз йўлини топиб олди. Бу жамғарма вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси, вилоят халқ таълими бошқармаси, шаҳар, туман, ҳокимликлари билан ҳамкорликда фарзандларимиз сиҳат-саломатлигини яхшилаш, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш борасида кенг кўламли вазифаларни амалга оширмоқда. Жамғарма нафақат хаста аёллар, ҳомиладор оналар ва болаларни ҳимоя қилиш, айни вақтда, кам таъминланган бир қатор оилаларга моддий ёрдам кўрсатмоқда. Уларни бепул дори-дармонлар, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга ҳаракат қилмоқда.

Бу борада жамғармага ҳомийлик қилаётган Янгийўл ёғ-мой комбинати, Янгийўл «Лаззат» қандолатчилик маҳсулотлари комбинати, «Ёшлик» ишлаб чиқариш корхонаси, Оҳангарон тумани ҳокимлиги ва бошқа қатор ташкилотларнинг ёрдами туфайли биргина 1994 йилда болалар шифохоналарига, болалар уйларига, туғруқхоналарга ва кам таъминланган оилаларга 4 минг килограммдан ортиқ озиқ-овқат ва кўплаб болаларнинг иссиқ кийим-кечаклари етказиб берилди. Бу борада Қибрай туманидаги «8-март» санаторийси билан йўлга қўйилган ҳамкорлик, айниқса, катта самаралар бермоқда. Бу ерда кўплаб оналар ва балоғатга етаётган қизларимиз дам олиб, даво топмоқдалар.

Бугунги кунда бир қатор туманларда жамғарма қошида очилган дўконлар, нонвойхона ва дорихоналар ҳам халқимизга хизмат кўрсатмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, жамғарманинг вилоятимиздаги 20 дан ортиқ шаҳар ва туманларда таянч пунктлари ташкил этилди. Яқин келажакда Оҳангарон шаҳрида «Оналик ва болалик» вилоят соғломлаштириш маркази иш бошлайди. Жамғарманинг молиявий аҳволини яхшилаш мақсадида тадбиркорлик ва ишбилармонликка кенг йўл очилаётганлиги ҳам яхши самаралар бермоқда.

Албатта, ҳозирча амалга оширилган тадбирлар ишнинг бошланиши. Ҳали бу жамғарманинг фаолиятини янада кенгайтириш учун кўп иш қилиш ва қатор муаммоларни ечиш керак. Чунки, жамғарманинг олдида турган вазифалар жуда масъулиятлидир. Гап мустақил давлатимизнинг соғлом, етук авлодини тарбиялаш, вояга етказиш устида боряпти. Президентимиз ўзининг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг яқинда бўлиб ўтган биринчи сессиясидаги маърузасида шундай деди: «Келажакда Ўзбекистон юксак даражада тараққий этган иқтисоди билангина эмас, балки билимдон, маънавий жиҳатдан етук фарзандлари билан ҳам жаҳонни қойил қилиши лозим».

Дарҳақиқат, бу иш фақат жамғарманинггина эмас, барчамизнинг муқаддас ишимиздир. Шундай экан, жойларда «Соғлом авлод учун» жамғармасини қўллаб-қувватлаш, унинг янада фаолроқ ишлаши учун шарт-шароит яратиш, кўмак бериш, шаҳар, туман ҳокимликларидан бошлаб, барча корхона ва ташкилотларнинг ҳам асосий вазифаси бўлиб қолмоғи керак.

Йиғилишда ана шу масалалар юзасидан фикрлар алмашилди. Эътиборга лойиқ таклифлар ўртага ташланди.

Конференцияда вилоят ҳокимининг муовини Д. Н. Жаҳонгирова иштирок этди.

Республика «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасининг раиси Г. Б. Йўлдошева сўзга чиқди.

Конференция иштирокчилари барча шаҳар ва туман ҳокимликларига, вилоят корхона, ташкилот, муассасалари раҳбарларига, вилоятнинг барча меҳнаткашларига қарата мурожаатнома қабул қилдилар. Унда шундай дейилади:

Мустақил Ўзбекистонимизнинг келажаги, унинг янада равнақ топиши учун биз соғлом авлодни тарбиялаб вояга етказишимиз керак. Соғлом киши деганда фақат жисмоний соғломликни эмас, балки шарқона ахлоқ-одоб ва умумбашарий ғоялар руҳида камол топган инсонни тушунамиз. Ёш авлоднинг соғлом ва баркамол бўлиб ўсиши оналик ва болаликни ҳар томонлама муҳофаза этиш, халқимизнинг генетик фондини яхшилаш, оналар ва болаларнинг соғлом бўлишлари учун барча шарт-шароитларни яратиш, бу ишга кенг жамоатчиликни жалб қилишга боғлиқдир.

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасининг Тошкент вилояти бўлими бу олижаноб, хайрли мақсад ва вазифаларни амалга ошириш учун турли ташкилотлар, корхоналар, хусусий ва давлат муассасалари билан, барча саҳоватли инсонлар билан ҳамкорлик қилишга тайёр.

Биз март ойини озодалик, табиатни муҳофаза қилиш ойи, деб эълон қилдик. Лекин фақат бу ойдагина эмас, балки йил давомида табиатимизни ифлосланишдан сақлаш, юртимизни кўкаламзорлаштириш, ичимлик сувларнинг тоза бўлишига эришиш, жаннатмакон диёримизнинг гуллаб-яшнаши йўлида ўз ҳиссангизни қўшишга чақирамиз.

Оналар ва болаларнинг соғлом ва бақувват бўлиб ривожланишлари кўп жиҳатдан сизлар кўрсатадиган меҳр-мурувват ва ҳимматга ҳам боғлиқдир. Бу борада кўрсатилаётган беминнат ёрдам кун сайин ортиб бораётганлигини мамнунлик билан таъкидлаймиз. Жамғармамиз ҳисоб рақамига келиб тушаётган маблағлар юқорида айтиб ўтилган шарафли вазифаларни амалга ошириш учун ишлатилмоқда.

Жамғармага ҳисса қўшиш вилоятимиз ҳар бир фуқаросининг ватанпарварлик ва муқаддас бурчидир. Ўйлаймизки, бу олижаноб ишдан ҳеч бирингиз четда қолмайсиз!

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси Тошкент вилояти бўлимининг ҳисоб рақамини эслатиб ўтамиз:

Тошкент вилояти агросаноат банки, ҳисоб рақами

000700405, МФО 172723424 «Соғлом авлод учун»

халқаро хайрия жамғармаси Тошкент вилояти бўлими.

УМУМ МАНФААТИГА ТЎЛА ЖАВОБ БЕРАДИ

ЧИРЧИҚ трансформатор заводи меҳнат жамоасининг йиғилиши бўлиб, унда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ваколатларини 2000 йилгача узайтириш тўғрисидаги Олий Мажлис биринчи сессиясининг қарори муҳокама қилинди.

— Давлатимизнинг келажаги кўп жиҳатдан бу масаланинг ҳал қилинишига боғлиқ десак, муболаға қилмаган бўламиз, — деди ўз сўзида корхона директори, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Р. Саримсоқов. — Олий Мажлис ва Президент ваколатларининг бир-бирига мутаносиблигини таъминлашда гап кўп. Президент ва Олий Мажлис сайловларининг бир вақтда ўтказилиши уларнинг бир-бирлари билан яқин ҳамкорликда ишлашлари учун кенг имкониятлар очиб беради. Бу эса мамлакатимизда тинчлик ва барқарорликни, мустақил давлатимиз истиқболи сари қўйилаётган одимларимиз янада салмоқли ва самарали бўлишини таъминлашга олиб келади. Шунинг учун мен Олий Мажлис депутати сифатида Республикамиз Президенти ваколатларини 2000 йилгача узайтириш ҳақида референдум ўтказиш тўғрисидаги қарорни тўла маъқуллайман ҳамда сизларни уни қўллаб-қувватлашга чақираман. Ишонаманки, бизнинг трансформаторсозларимиз бу йил 26 мартда бўлиб ўтадиган бу умумхалқ сўровида бир тан бир жон бўлиб қатнашадилар ва ҳамжиҳатлик билан овоз берадилар.

— Касаба уюшмаларимиз республикамиз Президенти номзодини илгари бўлган умумхалқ сайловлари вақтида ҳам тўла қўллаб-қувватлаган эди, — деди корхона касаба уюшмалари қўмитаси раиси Л. Гуль. — Биз тўғри қилган эканмиз. Республикада тинчлик ва тотувлик ҳукм сурмоқда, мамлакатимиз эндиликда хом ашё базаси ролини ўйнашдан халос бўлмоқда ва қудратли иқтисодий негизни яратиш устида фаол ишламоқда. Кўплаб қайта ишлаш корхоналари қурилмоқда, дастгоҳлар, автомобиллар, мураккаб рўзғор техникаси, халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш бўйича янги қувватлар барпо этилмоқда. Яқин йилларда биз ғалла ва нефть мустақиллиги муаммосини ҳам ҳал этишимиз лозим. Касаба уюшмалари давлатимиз бошлиғи, айниқса, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишни кучайтиришга алоҳида эътибор билан қараётганлигини тўла ҳис қилиб турибдилар. Шунинг учун ҳам биз ўз умидларимизни юртбошимиз шахси билан боғламоқдамиз. Касаба уюшмаси қўмитаси раиси референдум ўтказиш ҳақидаги қарорни маъқуллади ва ҳаммани И. А. Каримовнинг ваколати муддатларини узайтириш учун овоз беришга даъват этди.

— Референдум ўтказиш тўғрисидаги ғоянинг ўзи Ўзбекистонда демократия мустаҳкамланаётганлигидан далолат беради, — деди йиғувчи-чилангар Константин Павлов. — Бунда Президентимизнинг хизматлари катта бўлаётир. Агар Президент ва парламент ўз фаолиятини бир хил муддатда бошласа, мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини ҳаётга тадбиқ этиш жадаллашади ва бу фаолиятнинг самараси янада салмоқли бўлади. Шунинг учун ҳам биз Президент ва парламентга сайловлар бир вақтда бўлиши тарафдоримиз. Бу халқимиз манфаатларига тўла жавоб беради.

Чилангар Президент ваколати муддатларини узайтириш бўйича умумхалқ референдумини ўтказиш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлашга чақирди.

Йиғилишда сўзга чиққан бўёқчи Х. Ризаев, чилангарлар бригадири А. Кожевников, табиатни муҳофаза қилиш бўлимининг бошлиғи Р. Абхаировлар ҳам бу таклифни маъқулладилар ва корхонанинг барча ходимларини, барча чирчиқликларни Ўзбекистон республикаси Президенти ваколатларини 2000 йилгача узайтириш умумхалқ референдумида якдиллик билан овоз беришга чақирдилар.

Йиғилишда вилоят ҳокимининг ўринбосари В. Лозицкий ва Чирчиқ шаҳар ҳокими Д. Азизхўжаевлар иштирок этдилар.

БУҒДОЙЗОРЛАР ОЗИҚЛАНТИРИЛДИ

ТОШКЕНТ. Туманда ўтган йили ҳар гектар ердан 22 центнердан бошоқли дон ҳосили олинган эди. Бу нисбатан дуруст кўрсаткич. Лекин, барибир деҳқонларнинг кўнгли тўлмади. Улар дончиликдаги ишларни таҳлил қилиб, йўл қўйилган айрим агротехник камчиликлар бу йил такрорланмаслиги учун курашиб, 100 гектар майдонда бошоқли дон етиштирмоқдалар.

Сувли майдонларга кузда сепиб қўйилган буғдой яхши униб чиқди. Уни тўла сақлаб қолиш чоралари кўрилди. Ҳар гектаридан 35-40 центнердан ҳосил олиш учун зарур чора-тадбирлар белгиланмоқда. Айниқса, озиқлантиришга катта эътибор берилаётир. Ҳар бир экин майдонининг тупроқ шароити ҳисобга олиниб, бу тадбир ўз вақтида ва сифатли ўтказилди. Ҳозирги кунга қадар ҳар гектар буғдойзорга 500 килограммдан азот солиниб, озиқлантириш ниҳоясига етказилди.

Бу иш, айниқса, «Ўзбекистон», Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли, «Ҳасанбой» жамоа хўжаликларида яхши ўтказилди. Мазкур хўжаликларнинг ҳар бирида 50-60 гектар майдонда ўстирилаётган буғдой майсалари бир текис ривожланиб, кўзни қувонтирмоқда.

Деҳқонлар баҳор бошланиши биланоқ бошқа агротехник тадбирларни ҳам ўз вақтида, маромида амалга ошириб, мўлжалдаги ҳосилни олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Н. ИСАЕВ.

Қисқа сатрлар

ЮҚОРИЧИРЧИҚ. Янгибозор қўрғони марказида «Дўстлик» хусусий корхонаси ўз фаолиятини бошлади. У хўрандаларнинг дидларига мослаб ҳар хил таом тайёрламоқда. Корхона ҳузурида бадиий даста ҳам ташкил этилди. У буюртма асосида тўйларга ҳам хизмат кўрсатади.

И. ХОЛТУРСУНОВ.

ЎРТАЧИРЧИҚ. Тумандаги лицей-интернатнинг аълочи ўқувчиларидан 10 нафарига ойига 80 сўмдан стипендия жорий этилди. Бу стипендия туман ҳокимининг қарорига биноан маҳаллий бюджетдан тўланади. Ҳокимлик шу мақсад учун йилига 7200 сўм маблағ ажратадиган бўлди.

М. БОЗОРАЛИЕВ.

ЖАҲОННИНГ БЕШИГИН ТЕБРАТГАН ЗОТСИЗ.

БАҲОР АЁЛ БИЛАН ЯШНАР

Халқимиз куни кеча шукроналик ва қониқиш билан байрам қилган Рамазон ҳайити шодиёналарига хотин-қизлар куни муносабати билан бўлиб ўтаётган тантаналар уланиб кетди.

Ўтган душанба куни пойтахтимиздаги муҳташам «Зарафшон» ресторанида вилоят ҳокимлиги ва хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси билан ўтказилган катта тадбир аёлларни шарафлашга бағишланди. Вилоятимизнинг ҳар бир шаҳар ва туманларидан келган меҳнатда ва жамоат ишларида фаол хотин-қизлар, кўп болали табаррук онахонлар, тадбиркор аёллар давранинг азиз меҳмони бўлдилар.

Вилоят ҳокими Э. Рўзиев йиғилганларни баҳор айёми билан муборакбод этар экан, вилоят ижтимоий-иқтисодий ҳаётида хотин-қизларнинг ўрни алоҳида эканлигини таъкидлаб, улар бундан буён ҳам мустақил юртимиз равнақи учун муносиб улуш қўшишларига ишонч билдирди. Шундан сўнг у халқ хўжалигининг турли соҳаларидаги ҳалол ва самарали меҳнатлари, фаолликлари учун бир гуруҳ аёлларга вилоят ҳокимининг фахрий ёрлиғини топширди.

Вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси Мунира Солиҳова, Бекобод шаҳар хотин-қизлар қўмитаси раиси Гулзира Шариповалар ҳам дил сўзларини муҳтарама аёлларга армуғон этдилар. Шоира Нилуфар ва Гулчеҳра Жўраевалар хотин-қизларни улуғловчи янги шеърларидан ўқиб бердилар.

Албатта, бундай давраларга дилрабо куй ва қўшиқлар, жозибали рақслар алоҳида файз бахш этади. Халқимизнинг севимли санъаткорлари Шерали Жўраев, Гулбаҳор Эрқулова, Рушана Султонова, Мавлуда Асалхўжаева, Болтабой Тошматов ва бошқаларнинг чиқишлари байрам қатнашчиларига бир олам завқ улашди.

З. ЖЎРАЕВА.

ЁРУҒ дунёда шундай табаррук бир зот борки — унинг номи аёлдир. У — эзгуликка, буюкликка, покликка, келажакка етакловчи машъал ҳаёлдир. Аёл — муниса она, вафодор ёр, бокира қизлар, ҳурилиқо келинчак. Аёл — ҳаётимиз баҳори, кунларимиз наҳори, қалбларда унган лола ва чечак. Аёл — умримиз йўлдоши, оила тагтоши, хонадон бекаси, миллат шеваси. Аёл — фарзандга волида, ошиққа қуёш, тарбия — ахлоқнинг боғ ва меваси. Байрам баҳона бугун аёлларни мадҳ қилмоққа ҳақлимиз. Зеро, уларни мақтамоқдан ҳазор марта бахтлимиз.

Бадиа

МУТАФАККИРЛАР демишларким, оиланинг бош устуни аёл кишидир. Зотан, оилани бахтли этмак унинг асли касби-ишидир. Шу сабабдан ҳам файласуфлардан бири «Инсонлар ҳар вақт аёллар истагани каби бўлажаклар, агарда улуғ ва фазилатли одамларга эҳтиёжингиз бўлса, аёлларга буюклик ва фазилат ўргатингиз» деган эканлар. Шу тариқа жамият истиқболи ғамини еган эканлар.

Тарбияли аёл ота-онасини, эру-фарзандларини, хешу-ақраболарни, қариндош-уруғларни ўз хулқи ҳусни ила чароғон қилур. Буни ўзи учун энг олий — илоҳий мукофот деб билур. Бундан бир умрга ўзи ҳам шодону-масрур бўлур, унинг бахт косаси шукру ҳидоятларга тўлур. Натижада бу дунёю у дунё неъматларига даҳлдор айлар ўзини. Шу алфозда барқ урдирар саодат юлдузини.

Нодир тарбия, фахрли фазилат, албатта, илм ила ҳосила бўлур. Илму-урфон эгаси соҳибаси эса, шубҳасиз, фозила бўлур. Шул боис бизнинг мамлакатимизда илму ҳунар уруғлари бекаму-кўст сочилган. Турфа илмгоҳлар эшиги толибалар учун кенг маънода очилган. Алал оқибат, улар келажакда яхши она бўладилар, она бўлганда ҳам закия ҳамда доно бўладилар. Бас, шундай экан, билимли аёл гўё тиб илмини эгаллаган шифокордир. Яхши тарбия — ҳаёт, ёмон тарбия — мамот. Шуни назарда тутиб, Ўзбекистонимизда улуғ ишлар амалга оширилмоқда. Бу тадбирларнинг бажарилиши учун саъй-ҳаракат оширилмоқда. «Соғлом авлод учун» нишони мазмуни бўлур бир улуғ тадбир, Оналик — боликни муҳофаза этиш савобли таъбир. Президентимиз яқинда бўлиб ўтган Олий Мажлиснинг дастлабки анжуманида «Биз соғлом авлодни тарбиялаб, вояга етказишимиз керак. Соғлом киши деганда фақат жисмоний соғломликни эмас, [illegible] ва умумбашарий ғоялар руҳида ахлоқ-одоб [illegible] инсонни тушунамиз» дедилар. Боз устига «Келажакда Ўзбекистон юксак даражада тараққий этган иқтисоди билангина эмас, балки билимдон, маънавий жиҳатдан етук фарзандлари билан ҳам жаҳонни қойил қилиши лозим», — деганларида минг бора ҳақ эдилар. Бундан хулоса — жаҳонда нимаики бўлса, она сути унга тимсолдир, нимаики жўшқин ва қайноқ бўлса, унга она меҳри хилолдир. Кимда ким пок муҳаббат ва меҳрибонликни даъво этса, онанинг нурли қалби унга намунадир, шундагина уни вужуди эзгулик зиёсига қонадур. Шул боис биз она юртимиз ва она тилим, деймиз, шул боис биз киндик қони тўкилган Ватаним — элим, деймиз.

Боланинг бешиги узра биринчи бор янграган она алласи умр бўйи эшитиладиган дилрабо куй-қўшиқларнинг дебочасидир. Олдинда келадиган фараҳбахш зафарнинг, нашъу намоларнинг, хурсандлигу-қониқишларнинг гавҳарий зебочасидир. Она нуридийдасини тўққиз ойу тўққиз кун вужудида, икки йил — қўлида, бир умр — қалбида беминнат кўтариб юрувчи қудратли тоғдир. Оқила аёл элга нафи тегадиган фарзанд деб аталмиш мевалар етказиб берадиган боғдир. Бундан улуғ саховат борму дунёда?! Асло, йўқ! Уларнинг ҳамиятлари ҳамиша-ҳамрўз бўлаверсин зиёда!

Она бўлишлик беқиёс бир неъмату, беназир бир шараф. Аёлларга баҳо берилур шул ҳислатларга қараб. Яхшилар яхшисигина шу вазифа ва хизматларни қўяр жойига. Шундагина таъзим қилурлар ҳамма улар пойига. Бола тарбиячиси, оила ишончи бўлишлик уй соҳибаларидан хифзу-сиҳат, илму-ахлоқ, шаръий ва дунёвий билимлар эгаси, бу соҳаларда кўп тажриба мумтозлари бўлишликни тақозо этар. Акс ҳолда бутун меҳнату машаққатлар зоега кетар. Шу сабабдан бола тарбияси ёмон ният ва қўполлик билан эмас, балки, сабр-тоқат, меҳру-малоҳат, шафқату-сезгирлик билан бўлиши керак. Бу ҳислатлар кундан кунга янги мазмун билан тўлиши керак. Бунга амал қилганнинг иши, албат, бўлар юз фоиз. «Ҳар бир аёлнинг ақлини ўлчамоқчи бўлсангиз, унинг қўл остидаги болаларига боқинг», дейилган гап айтилмаган бежиз. Бундан қилсак хулоса тарбиямиз қолмас, илло, бесамар, изсиз. Болага ялқовликнинг ёмон қусур эканини тушунтириш, интилиш ва ғайратнинг камолот эканлигини билдириш, ўзидан улуғ бўлганларни ҳурмат этиш ва кичикларга марҳаматли бўлмоқликни ўргатиш, ҳасаду душманлик, такаббурлик, ғийбат ва ёлғон, нопоклик ва боқимандалик зирапчаларини улар табиатидан чиқариб ташлашлик муруввату саховат, иқтисоду адолат, иззату икром, камтару хокисорлик уруғларини экмаклик зурриётларимизнинг гўзал хулқ-атворли бўлиши сабабларидир. Бинобарин, оналарнинг баайни ўзлари бу илму кароматнинг арбобларидир.

Аёл зоти она бўлишдан аввал ёр бўлур, неча-неча муштоқ ва мушфиқ кўнгилларга баҳор бўлур. Муҳаббат қуёши, умр йўлдоши, садоқат сафдоши, севги сирдоши. Ҳаво ва Ҳожар момоларимиз, Ширин ва Лайло — вафоларимиз. Зуҳро ва Ойбарчин, Кумуш, Раънолар — ишқ осмонида нурли маъволар. Ёр тимсоли бобида — мероссларимиз. Севмак, севилмакда — ҳавасларимиз. Ўзбек келинчаги улар кабидир, офтобнинг ўзи ҳам лобар лабидир. Ўзбек келинчаги нақадар гўзал, бутун Шарқ шоирлари куйлаган ғазал. Қизларимиз орзу қилар шундай бўлмоқни, вафо-садоқатда қўйиб тўлмоқни. Муҳаббат низоми-садоқат, сафо, одобнинг асоси — ҳаё ва ибо. Роса бўлса ҳамки ҳусну жамоли, ақл хазинаси эрур аёл камоли... деган ақидага улар қилар риоя, шаъну-шавкатига туширмай соя.

Номдор хотин-қизлар кўп бизнинг вилоятда ҳам. Пахтакору пиллакор, чорвадору галлакор, олимаю шифокор, муаллима, бинокор... Адоғига етиб бўлмас санаб-санаб уларнинг, ўн минглабу юз минглаб меҳнаткаш бекаларнинг... Ҳар соҳада топилур муҳтарам аёл зоти, мустақиллик, ҳур замон улар бойлик-бисоти. Истагимиз омон бўлсин барча-барча оналар. Омон бўлсин опа-сингил, келин-кечак лолалар. Мақсадига эришсинлар ўқиётган ёш қизлар, уларга кўмакдошимиз, елкадош ҳар зум бизлар. Бахтлари барқарор, ҳар они баҳор бўлсин, орзулари ушалсин, яхши тилак ёр бўлсин!..

Р. УМАРОВ.

МАНА, СИЗГА, ОЛАМ-ОЛАМ ГУЛ

ОДАТДА ҳаётимиз ўзаги, умримиз, кундалик турмушимиз безаги бўлган аёллар ҳақида сўз борганда уларни гулга қиёслашади. Бу, бежиз эмас. Бунда чуқур маъно ва фалсафа бор. Гул — нафислик, гўзаллик, нафосат рамзидир. Гул бор жойда шодлик бор, яхшилик бор, тўй-тантана бор, хурсандчилик бор, хушнудлик бор. Гул бор жойда янгиланиш, яшариш, эзгулик, яхшилик мавжуддир. Ҳар биримиз учун меҳрибон ва мушфиқ, муштипар она, оқибатли опа-сингил, садоқатли, вафоли ёр ҳисобланмиш Аёл ана шу барча эзгуликларнинг дояси, энг яхши орзу-тилаклар, ниятларимизнинг пиллапоясидир.

Қани, айтинг, шундай табаррук, азиз ва мукаррам, бири-биридан чиройли, гўзал, жозибали гуллар сингари товланиб турадиган, ҳамиша ўзларининг ана шу гуллар сингари исли-ифорли ҳидлари билан бизни сармаст, сархуш қилиб, яшашга, курашга ундовчи бундай зотларга сажда қилмай, тасаннолар айтмай бўладими? Улар билан ҳамиша-ҳамрўз аҳил ва тотувликда яшаш, бу ҳар биримиз учун Яратган томондан инъом этилган улуғ бахт эмасми!

— Ҳа, албатта,— деб айтишди Тошкент туманидаги Навоий номли жамоа хўжалиги гулхонаси ижарачи деҳқонлари,— биз ҳам кўплар қатори ана шу бахтга шерик эканлигимиздан ғоятда мамнунмиз, бахтиёрмиз.

Иссиқхона таркибидаги бу гулхона салкам 80 сотих ерни эгаллаган. Бу ерда чинни гуллар ўстирилмоқда. Кўзингиз қамашади, оқ, қизил, пушти гуллар. Лекин уларни кўчатидан экиб, гул ҳолига келтириш осон эмас. Чунки кўчат ўзини тутиб олгандан бошлаб ҳар бири алоҳида-алоҳида ип катакларга олинади. Бу жараён гуллар ўсиб, етилгунча тўрт-беш марта қайтарилади, янгиланади.

— Бу ғоят сабр-тоқат билан ишлашни талаб этадиган жараёндир,— дейди гулхона сардори Тоир Аъзамов.— Деҳқонларимиз бу ишни зўр меҳр ва ихлос билан бажарадилар. Шундай қилмасак ҳам бўлмайди. Чунки ҳар ишнинг ўз вақти бор, дегандек сал ҳафсаласизлик қилсангиз, кечиксангиз гул шохлаб тарвақайлаб кетади. Шамол ораламай қолади. Ҳар хил касалликларга чалиниши мумкин.

Бу ўринда гулхона бошлиғи Тоир Зокировнинг хизмати катталигини алоҳида айтиш керак. Чунки у малакали, билимдон мутахассис: қишлоқ хўжалик илмгоҳининг ўсимликларни ҳимоя қилиш бўлимини тугатган. Ҳар хил турдаги ўсимлик, шу жумладан гул ўсимлигининг ҳам нозик жиҳатларини яхши билади. Илмгоҳда олган билимларини амалда қўллаш учун тинмай изланади. Шу туфайли ҳам гулчилик ривож топмоқда. Тумандаги хўжаликлар ўртасида бу хўжалик гулчилари олдига тушадигани йўқ, десак хато қилмаган бўламиз.

Чунки улар гул ўстириш, қачон экиш, қандай парвариш қилишнинг ҳадини олишган. Кўчатлар экилгач, октябрь ойидан бошлаб гуллар етилади. Токи март ойигача узиб сотилади. Бир йил давомида 50 минг тупга яқин гул етиштириб, гул шайдоларига етказиб берилади. Айни кунларда ҳам ҳар куни 500-600 дона гул узилиб, шартнома асосида шаҳар ташкилотлари, корхоналарига, туман аҳолисига етказиб берилмоқда.

Тоир Зокировнинг муносиб шогирдлари, издошлари бор. Сабиҳа Абдуқодирова, Рисолат Раҳимова, Файзулла Тожиев, Суннат Раимжонов ўзларига тегишли майдонлардаги гулларни ўстириш, парваришлашда кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар.

Бундан ташқари 40 сотих ерда атиргул ҳам етиштирилмоқда. Ҳозир бу гуллар яхши ўсиб, шохлаб, ғунчалаяпти.

— Хотин-қизлар байрами арафасида гулга талаб яна ҳам ортгандир?

— Бу табиий,— дейди Тоир Зокиров,— лекин биз расамади билан тақсимлаяпмиз. Ҳар биримизнинг ҳам хонадонимизда гул бўлсин. Ҳеч кимнинг ҳам кўнгли қолмасин. Ҳаммага ҳам етсин, деймиз.

Мен гулхонадан қайтар эканман, бир ҳақиқатни янада чуқур англаб етдим. Одамнинг нияти пок, холис бўлсин, деб бежиз айтмаймиз. Нияти покларнинг эса тилаклари ҳам эзгу бўлади. Айниқса гулчилар ҳамиша — ҳамрўз элимизда тинчлик, хонадонимизда хотиржамлик бўлсин, деб дуо қиладилар. Чунки тинчлик бўлса, фаровонлик бўлади. Тўй-томошалар кўпаяди, яхши анъаналаримиз, удумларимиз қадр топаверади. Бундай тўю-тантаналар, шодиёналар, удумлар эса гўлсиз ўтмайди.

— Биз эса гул етказиб беришдан чарчамаймиз, фахрланамиз,— деб айтишади гулчи деҳқонлар.

Н. РИХСИЕВ.

•Қишлоқ аёллари

ДУНЁГА

«Юқоричирчиқ» жамоа хўжалигида ажойиб бир жувон бор. Унинг исми Нурхон. Ҳамиша қувноқ, унинг турмуш ўртоғи Қайирбек Холхўжаев ҳам қўшиққа, шеъриятта ихлос қўйган. Авваллари Нурхон Туймақулованинг жаранг-дор овози ўзи яшаётган Сақсонота қишлоғида янгради. Кейин унинг донғи туманга, вилоятга, бора-бора республикага ёйилди.

Ҳар қандай мавзуда ҳозиржавоблик билан ўлан айтувчи бу аёлни 1989 йили Ўзбекистон телевидениесининг «Замондас» эшиттиришига таклиф қилишди. «Айтисув» кўригига тўпланганларни тошкентлик, олмаоталик мутахассис олимлар синовдан ўтазишди. Кейин сараланганларни зангори экранга таклиф қилишди. Нурхон учун ўша йилнинг 22 апрели унутилмас кун бўлиб қолди. У олмаоталик Шолқарни ва чинозлик Қаҳрамон Бекжоновни баҳсда енгди.

Республикамизда чиқадиган «Нурли жўл» газетаси муҳаррири Қалдибек Сейданов, «Замондас» эшиттириши муҳаррири Журсун Эрмонов ҳамда қозоғистонлик олимлар Нурхонга юқори баҳо беришди. Жиззахлик ўлан айтувчи Ўнғар Урозбоев эса рақибининг зукколиги ва ҳазилни ўрнига қўябилгани учун табриклади. Соврин Нурхонга тегди. Яна ўша йилнинг 3 май куни ўзбекистонлик беш нафар, қозоғистонлик олти нафар ўланчилар беллашувида ҳам Нурхон биринчи бўлди.

— Туймақулова орадан сал ўтмай Қозоғистон телевидениеси орқали уюштирилган кўрик ғолибларидан бири бўлди. Бунда Олмаота, Мўғулистон, Туркия, Россиядан келган ўланчилар қатнашган эдилар, — дейди Ўзбекистондаги ўланчилар ташкилоти раҳбари Аширмат Мусаев. — Бу танловда Нурхон турли мавзуларда жўшқин илҳом билан куйлади. Нурхоннинг ўзига хос хусусиятлари бор. У қайси мавзуда айтса ҳам ҳеч қачон тутилиб қолмайди. Айтганлари қочиримларга бой.

Бундан икки йил аввал Олмаотада ўтган ўланчилар айтишувида жаҳон мамлакатларидан кўпгина ижрочилар қатнашдилар. Халқаро кўрик ҳайъати Нурхоннинг иккинчи ўрин олганлигини эълон қилиб, унга

ТАНИЛГАН

«Айтисув» жараёни туширилган тасмани совға қилди. Шу тарзда оддий пахтакор, пиллакор аёл Нурхон Туймақуловани жаҳон таниди.

Биз Нурхонлар хонадонида бўлганимизда Аширмат ака ҳам келиб қолди. Улардан ўлан айтиб беришни илтимос қилдик. Гоҳ у қўлда, гоҳ бу қўлда дўмбира сайрарди:

АШИРМАТ:
Келди меҳмон бизни йўқлаб,
Азим Тошкент шаҳридан.
Бошлай қўшиқ кўнгил тўқлаб,
Қўрқмай Нурхон қаҳридан.

Пиллакорим созла созинг,
Поччанг доим дармонда.
Чарчамасин ҳеч овозинг,
Қолмай яна армонда.

Қурт боқишда бўлдинг ғолиб,
Бу борада тан олдим.
Сўз айтишда қолма толиб,
Руҳингни пайқаб қолдим.

Ўланигга меҳмонни қўш,
Айтиб қўйгин тўйга ҳам.
«Айтисув»да гар келсанг бўш,
Кўрайлик қўйни баҳам.

Фақат дарров олма ўйиб,
Илиқ сўздан бошлагин.
Ўлан айтгин тўйиб-тўйиб
Чимчилашни ташлагин...

НУРХОН:
Почча сўзни бошладингиз,
Дабдурустдан пилладан,
Кейин бошни қашладингиз
Борми, дейман ҳийладан.

Бизга азиз келган меҳмон
Уни энди авайлай,
Дўмбирамга киритиб жон,
Сизни сўзла савалай.

Тинглаб турсам индамайин,
Қўшиғингиз парвозда.
Овозингиз майли майин,
Лекин шираси оз-да.

Сўзингизга қулоқ солсам,
Томдан тушди тараша.
Шундан кейин «ўйиб» олдим,
Феълингизга яраша.

Ўланингиз ўта дадил,
Гўё сиз шох, мен вазир,
Орамиздан ўтмайди қил,
Кўтаролсангиз ҳазил...

Қўшиқ, ўлан янграган уй файзли, барокатли бўлади. Қайирбек ва Нурхонлар хонадонида саккиз фарзанд вояга етмоқда. Улардан икки нафа-

ЎЛАНЧИ

рини ўланчилар ўз давраларига етакладилар. Суннатбек, Нурбеклар Қозоғистоннинг қатор шаҳарларидаги «Айтисув»ларда ғолибликни қўлга киритиб, бир неча бор от, туя, гилам билан мукофотланишди.

Оилада дўмбира ушлаётган набиралар ҳам бор. Улар эртаиндин катталарга эргашади. Ўлан янграган уйдан эса шодлик аримайди.

С. ҲАСАНОВ.

Суратда: ўланчи аёл Нурхон Туймақулова оиласи даврасида.

УЛАРНИНГ ЎЗ ЎРИНЛАРИ БОР

ОҲАНГАРОН цемент комбинати бозор муносабатларига ўтиш даврининг ўзига хос шароитларида барқарор ишлаётган камдан-кам корхоналарнинг биридир. У ҳиссадорлик жамиятига айлантирилгандан кейин ишлаб чиқаришда ижобий силжишлар юз берди. Имкониятларни қидириб топиб, ишга солиш, хом ашё етказиб берувчилар ва буюртмачилар билан алоқаларни тиклаш ҳамда ишончли йўлга қўйиш, янги технологияни жорий қилиш, илғор тажрибани қўллаш ва бошқа шу каби омиллардан фойдаланиш яхши натижага олиб келмоқда.

Бир маромда ишлаш натижасида олинаётган даромад ва фойда баракали бўлаяпти. Унинг анчагина қисми ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш учун ажратилмоқда. Ҳар йили тузиладиган жамоа шартномасида бу масалага катта эътибор берилади. Ижтимоий муҳофаза қилиш бўйича белгиланган тадбирлар қоғозда қолиб кетмайди, аксарият кўпчилиги амалга оширилади.

Корхонада эркаклар билан бирга юзлаб хотин-қизлар ҳам ишлашади. Улар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан жамоанинг ютуқлари салмоқли бўлишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг барча бўлинмаларида уларнинг ўз ўринлари бор. Барча хотин-қизлар жамоани ижтимоий муҳофаза қилиш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлардан баҳраманд бўлмоқдалар. Айни вақтда фақат аёлларга тааллуқли кўпдан-кўп ижтимоий муҳофаза қилиш чоралари ҳам кўрилмоқда.

Хотин-қизлар хотиржам меҳнат қилишлари учун биринчи навбатда жажжи фарзандларидан кўнгиллари тўқ бўлиши керак. Жамиятга қарашли учта замонавий болалар боғчаси улар хизматида. Корхона беш йил давомида узлуксиз ишлаган хотин-қизлар боғчадаги фарзандлари тарбияси учун пул тўлашдан озод қилинмоқдалар. Ўн йил ишлаган бўлсалар эзги соғломлаштириш оромгоҳларида дам олдириш фарзандлари ҳам бепул йўлланма билан таъминланади.

Ҳиссадорлик жамиятида хотин-қизлар меҳнати шароитларини енгиллаштириш, айниқса, кўп болали оналар ҳақида ғамхўрлик қилишга катта аҳамият берилмоқда. Аёлларнинг ҳомиладорлик таътилига чиқаришга айрим имтиёзлар қўшилган. Одатда уларнинг бундай таътилга жорий қилинган муддатдан анча олдин чиқарилмоқда. Тузилган жамоа шартномасида бу икки ой қилиб белгиланган. Бу муддат учун уларга меҳнат ҳақи тўла тўланади.

Фарзанд кўрган аёлларга гўдак боласига қараб туриш вақти учун корхона ҳисобидан ҳақ тўлаш амалдаги умумий тартибдан фарқ қилади. Одатда бундай ҳақ икки йил муддат давомида тўланади. Корхонада эса бу уч йилгача узайтирилган. Ҳар бир ишчи аёл шу йиллар ичида нафақани тўлиқ олиб туради.

Корхонада ишчи — хизматчиларга моддий ёрдам кўрсатиш бўйича йўл-йўлакай амалга ошириладиган тадбирлар вақтида ҳам декрет таътилидаги аёллар четда қолдирилмайди. Ишчиларга ҳар йили қиш мавсуми рўзғорига картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиб олишлари учун пул берилади. Бунда декрет таътилида бўлган аёллар ҳам унутилмайди. Уларга ҳам пул тарқатилади.

Корхонадаги тиббий даволаш шахобчасида хотин-қизлар саломатлигини текшириб турадиган махсус мутахассис шифокорлар, ҳамширалар ишлаб турибди. Булардан ташқари, айрим цехларда хотин-қизлар учун шахсий гигиена хоналари ташкил этилган. Улар бундай хоналарда хордиқ чиқарадилар, вақтли матбуот билан танишадилар. Тиббиёт ходимлари билан учрашиб, уларнинг санитария ва гигиена, болани соғлом тарбиялаш ва бошқа шу каби мавзулардаги суҳбатларига қатнашадилар.

Корхона маъмурияти ва касаба уюшмаси қўмитаси ўртасида тузилган жамоа шартномасида хотин-қиз ишчиларни ижтимоий муҳофаза қилишга қаратилган бошқа тадбирлар ҳам белгиланган. Уларнинг жамоамиз бирин-кетин вақти-соати билан амалга оширилади, албатта.

Хотин-қизларимизнинг қутлуғ байрами арафасида улар учун махсус дастурхон ёзилди. Корхона маъмурияти ва жамоат ташкилотлари аёлларни баҳор айёми билан қизғин муборакбод этдилар. Барча ишчи хотин-қизларга совға-саломлар тарқатилди, илғорлар мукофотлар, фахрий ёрлиқлар билан тақдирландилар.

— Ҳеч шубҳа йўқки,— дейди корхона касаба уюшмаси қўмитаси раиси Э. Толипов, — барча цементчилар, шу жумладан, ишчи хотин-қизларнинг ижтимоий муҳофазасини кучайтиришга ёрдам берадиган барча имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қилаверамиз. Ҳозирги оғир иқтисодий шароитда бу ишчи-хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш учун жуда зарурдир. Биз уларни қанча эъзозласак шунча камлик қилади.

Б. ПЎЛАТОВ,
Тошкент вилоят касаба уюшмалари кенгаши матбуот марказининг мудири.

ИЛМ СОҲИБАЛАРИ

АБУ РАЙҲОН Беруний номли Тошкент давлат техника дорилфунунида билимга чанқоқ ёшларга аниқ ва техника фанларидан таҳсил беришда кўплаб ўқитувчилар қатнашмоқдалар. Улар орасида хотин-қизлар ҳам анчагина бор. Уларнинг умумий сони минг кишидан ошиб кетади. Шу жумладан, юз нафардан ортиқроғи илмий даражага эга. Бу илм соҳибалари орасида ўн беш нафар атрофида фан докторлари ва профессорлар, ўнлаб фан номзодлари бор. Улар институтнинг ўн бешта куллиётида республика халқ хўжалигининг турли тармоқлари эҳтиёжлари учун ёш, билимли, ижодий фикр юрита оладиган мутахассис муҳандисларни тайёрлашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Айни вақтда институт ҳузуридаги коллежда замонавий касб бакалаврлар тайёрлашда, хотин-қизлар лицейида ҳам муайян фанлар бўйича талабаларга чуқурлаштирилган билим беришда қатнашмоқдалар.

Институтда уларнинг меҳнатлари муносиб тақдирланмоқда. Куни кеча шу мақсадда яна бир муҳим тадбир амалга оширилди. Билим масканининг барча хотин-қизлари ўзларининг нурафшон байрамлари арафасида Ҳамза номидаги давлат академик драма театрининг муҳташам, айёмона безатилган томошабинлар залига ташриф буюрдилар. Баҳор айёми муносабати билан уюштирилган бу тантанада университет ректори Т. Миркомилов ва бир қанча жамоат ташкилотлари вакиллари уларни 8-март билан қизғин табриклаб, машаққатли ишларида янгидан янги ютуқлар, ўзларига сиҳат-саломатлик тиладилар.

Байрам тантаналари иштирокчилари бўлган илғор ўқитувчилар ва ходималарга совға-саломлар, Фахрий ёрлиқлар топширилди. Шодиёналар ниҳоясида Ҳамза театри артистлари «Муҳаббат султони» спектаклини намойиш қилиб, йиғилганларни хушнуд этдилар.

М. ҲАМИДОВ.

«МИНГ БИР ҲАДИС»ДАН

Аллоҳ қошида кўп бола туққан хотун бола туғмаган гўзал хотундан ортиқ севиклидир.

***

Хотуннинг эр олдидаги ҳақлари: хотун туя устида бўлса ҳам эр хизматига монелик қилмаслиги, фарз рўзасидан бошқаларини эрининг рухсатисиз тутмаслиги лозим. Агар тутса рўзаси қабул қилинмас, ўзи гуноҳкор бўлур. Эрининг рухсатисиз уйдан бир нарса бермас. Агар берса, савоби эрга бўлиб, ўзи гуноҳкор бўлур. Эри золим бўлса ҳам, эрининг рухсатисиз уйдан чиқиб юрмаслиги керак. Агар юрса, бу ишидан қайтмаса Аллоҳ таоло ва фаришталар ғазабига учрар.

Эрнинг хотун олдидаги ҳақлари: эр ўзи еган овқатдан хотунига ҳам едирмоғи, ўзи кийим кийганда, хотунига ҳам кийдирмоғи, юзига урмаслик, хотунга ёмон сўз айтмаслик, хотундан ажралмоққа тўғри келса, хотуннинг уйидан чиқиб кетмоғидир.

***

Эр ва хотун бир-бирига марҳамату муҳаббат назари билан қараса, бир-бирларига изҳори муҳаббат қилишса, бутун гуноҳлари бармоқ ораларидан тўкилур.

***

Жаннатга кираман деган одам оналарнинг ризолигини олсин.

«ЖАННАТИ АЁЛ»

ТУРМУШ ЧОРРАҲАЛАРИДА

Бу ҳикояни менга андижонлик Турсун амаким сўзлаб берганлар. Улар уйимизга меҳмон бўлиб келганларида ҳамиша турли мавзуларда суҳбатлашиб ўтирамиз. Бу гал ҳам шундай бўлди. Гап меҳр-оқибат, садоқат, саховат ҳақида борарди. У киши ота-боболаримиз бу фазилатларга жуда қатъий риоя этишганини, кейинчалик йўқолаёзган бу туйғулар юртимиз мустақил бўлганидан сўнг яна жонланганини таъкидладилар.

Ёш муаллима сифатида улардан «Амаки, кишилар ўртасидаги меҳр-оқибат ҳақида бирон нарсани батафсилроқ айтиб беринг. Тарбиявий соатларимда фойдаланаман. Ўтмиш воқеалари болаларга тез таъсир қилади», дея илтимос қилдим.

Турсун амаким бироз ўйлаб қолдилар. Кейин фикрларини бир жойга жамлагандек бўлиб:

— Майли, бир ибратли воқеа ҳақида сўзлайман. Диққат билан эшит. Бу болаларга ҳам маъқул бўлса керак.

Амаким худди синфдаги болаларга гапириб бераётгандай дона-дона қилиб сўзлай бошладилар.

— Биласан, Андижон вилоятида Асака деган шаҳар бор,— дедилар улар.— У ерда менинг бир кўзи ожиз Ёдилло исмли дўстим яшарди. Биз тенгдош бўлиб оилавий борди-келдини йўлга қўйиб худди қариндошдек бўлиб кетган эдик. Ёдилло 15 ёшиданоқ қурилишга ишга кирган эди. Анчагина вақт ночор кун кечираётган ота-онасига кўмаклашди. Бора-бора тузукроқ маош оладиган, рўзғорни бемалол тебратадиган бўлди. Кейин Ойниса исмли қизга уйланди. Йиллар ўтиб икки фарзандли ҳам бўлишди. Ўғиллар вояга етди. Маҳалламизда Алижон билан Асқаржонга ҳавас билан қарамаган одам йўқ эди. Оллоҳ улардан ҳусnни, кўркни, қадди-қоматни дариғ тутмаганди. Паҳлавонлар энди ота ёнига кираман деганларида уруш бошланди. Ҳамма қатори улар ҳам фронтга кетдилар. Орадан бир йил ўтгач почтальон Ёдиллолар хонадонига бирин-кетин икки қора хат келтирди.

Шунда одам боласининг сочи бир кечада қордек оппоқ оқариб кетишини кўрганман. Ёдилло фарзандлар доғини кўтаролмай ётиб қолди. Ойнисани ғам, изтироб букди. У ўғилларининг кўйлакларини кўтариб кўча-кўйда юрган пайтлари ҳам бўлди. Лекин инсондек тақдирига тан берадиган зот бўлмаса керак. Маҳалла-кўй қараб турмадик. Оиладан ҳар томонлама хабардор бўлиб турдик. Шифокорлар аяни касалхонага ётқизиб даволашди. Бутун бир кўча болалари шу хонадон фарзандларидек бўлиб кетишди. Юмушларига ҳамиша шай туришарди.

Ёдилло узоқ ётди. Ётук дўхтирлар кўриб «Отанинг оёқларида қора сон бошланган, у юракка ҳам асорат бермоқда», деган хулосага келишди. Шифохонадаги муолажалар наф бермади. Бора-бора дард зўрайиб, иккала оёқни кесишга тўғри келди. Ўша куни бутун маҳалла касалхона ҳовлисига йиғилдик, десам муболаға бўлмас.

Шифохонадан Ёдилло эсон-омон чиқди. Энди у Ойниса учун бир гўдакдек бўлиб қолганди. Бир куни аянг билан хабар олгани чиқсам, дўстимнинг кўзларида ёш, умр йўлдошига: «Сенга қийин бўлиб кетди, фарзандларимиз доғида эзилувдинг, устига-устак мен бу аҳволга тушдим», дея ачиниш билдиряпти. Ойниса нима дейди денг: «Адаси, Оллоҳ пешонага ёзганини кўриш қисматимизда бор нарса. Ҳеч ўкинманг, касалхонадан чиқишингиздан олдин уста темирчига аравача буюртирган эдим. Битипти, олиб келдим. Эртадан шаҳар айлантираман». Буни эшитибоқ аянинг иродасига қойил қолдим. Худди шундай бўлди. Ойниса ўттиз беш йилдан кўпроқ вақт давомида Ёдиллони аравачада олиб юрди. Уни гоҳ бозорни, гоҳо сайилгоҳни томоша қилдираётган, гоҳ шунчаки кўчаларни айлантираётган ҳолда кўрардик. Бу орада дўстимнинг оппоқ соқоли кўксига тушди. Ойниса ҳам кексайди.

Бир куни чойхонада тенгкурлар билан гурунглашиб ўтирсак, бели анчагина букилиб қолган кампир — Ойниса аравачани биз томонга ғилдиратиб келяпти. Ҳаммамиз ўрнимиздан туриб Ёдилло билан кўришдик. Уни кўтариб, тўрга олдик. Ранги оқиш тортиб, синиққан, кўзлари хиралашиб, ич-ичига чўккан, анчагина мадори кетиб қолганлиги сезилиб турарди. Сўрининг бир чеккасига Ойниса ҳам ўтирди. Бир пиёладан чой ичишгандан кейин Ёдилло сўз бошлади:

— Мен сизлардан рози-ризолик тилагани келдим. Ҳаммаларингиздан розиман. Тузларингизни ичган пайтларимиз кўп бўлди,— дея фотиҳага қўл очиб дуо қилди. Биз ҳар қачонгидек унга таскин бердик. Бироз суҳбатлашиб ўтиргач, унинг илтимосига кўра яна аравачасига кўтариб ўтқаздик. Ойниса баланд-паст йўллардан чолни эҳтиётлаб, аравачани ғилдиратиб кетди. Орадан бир ойча ўтгач, Ёдиллони ерга қўйдик. Ойниса эса ҳали ҳаёт. Асакада яшайди. Ҳамон қўшнилар, бир кўча болалар бувиларидан хабар олиб туришади. Ҳайитларда, байрамларда у аравачани ғилдиратиб Ёдиллонинг қабрини зиёрат қилгани боради. Кейин яна аравачани ғилдиратиб қайтади. Шу билан кўнгли овунади, таскин топади. Менимча, Ойниса ая чин садоқатли ва оқибатли инсон ҳисобланса керак, тўғрими?

— Тўғри, амаки.

— Ана шунақа, болаларим, аммо бунақа аёллар орамизда кам. Шунинг учун биз ҳозир буви бўлиб қолган Ойнисани «Жаннати аёл» деймиз. Маҳалламизда ҳурмати баланд.

Амаким ҳикояни тугатдилар. Уларга миннатдорчилик билдирдим. Анча вақтгача кўз олдимдан Ойниса ая сиймоси кетмади. Хаёлан уни кузатяпман. Ана у кўчадан бормоқда. Сочларига қиров қўнган. Аравача дастагини маҳкам тутган. Унга ҳамма салом беради. У ҳам каттаю-кичик билан бирдек сўрашади. Бирдан ая олдига у яшаётган кўча болалари югуриб келишди. «Аравачангизни беринг, буви, биз ғилдиратиб борайлик, сизга оғир бўлмасин».

— Йўқ,— дейди ая,— болажонларим, менга оғир эмас, қайтага яхши. Дилим енгил тортади.

У йўлида давом этади. Одамлар садоқат туфайли эл қалбидан жой олган «жаннати аёл»га меҳр ва ифтихор билан қараб қолишади. Бу ҳол ҳар куни такрорланаверади.

Ш. ОБИДОВА.

ОЗОДАНИНГ ОРЗУЛАРИ

— Озодахон, аввало, сизнинг сиймонгизда вилоят хотин-қиз спортчиларини 8-март байрами билан қутлашга ижозат бергайсиз.

— Раҳмат.

— Мана сиз беш марта Ўзбекистон чемпиони бўлгансиз, собиқ иттифоқ биринчиликларида кучлилар сафидан жой олгансиз, халқаро мусобақаларда иштирок этгансиз. Қолаверса, узоқ йиллар Ўзбекистон ойнаи жаҳони орқали спортни тарғиб этгансиз. Айтингчи, ҳаммасига қандай қилиб вақт топа олгансиз?

— Ўз ҳаётини спортга бахшида қилганларгина бунга эриша оладилар. Мен бугун аёлларимизга, аввало, соғлиқ ва саломатлик тилаб, улардан ҳар куни 15 дақиқагина вақтларини жисмоний тарбияга ажратишларини тавсия қилган бўлардим. Биламан, аёлларимиз эрта билан фарзандларини боғчага, мактабга, турмуш ўртоқларини ишга жўнатишлари, яна бошқа қатор юмушлари борлигини ҳам яхши тушунаман. Лекин, атиги 15 дақиқагина вақт ажратиб бадан тарбия — гимнастика билан шуғулланиб кўрсинлар. Руҳлари тетик, ўзлари бардам бўлади...

— Сиз вилоят жисмоний тарбия ва спорт қўмитасида етакчи мутахассис бўлиб ишлайсиз. Айтингчи, қанча хотин-қизлар спорт билан шуғулланади ва сиздек спорт фидойилари жойларда бўлишганида қандай тарғибот ишлари олиб борилади?

— Аввало, вилоятда 460 мингдан зиёд спорт мухлислари борлигини, буларнинг 200 мингдан ортиғи хотин-қизлар эканлигини таъкидламоқчиман. Бу яхши. Лекин, аёллар ўртасида, айниқса, маҳаллий хотин-қизлар ўртасида йўлчи юлдузлар деярли йўқлиги мени ачинтиради.

— Тилак ва орзуларингиз?

— Фурсатдан фойдаланиб, барча қадрдон дугоналаримни, қолаверса, андижонлик Карима Мирзаева, фарғоналик Зоя Сафина, чирчиқлик Гулнора Норбекова, Фаина Дудаеваларни байрам билан қутлайман. Орзуларга келганда эса мустақил Ўзбекистонимизнинг спорт довруғини жаҳонга таратадиган ўзбек хотин-қизлари қанчалик кўпайса, шунчалик хурсанд бўлган бўлардим.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ДЕЙДИЛАРКИ...

* Эрлар тан бўлсалар, хотунлар жондирлар.

* Одамнинг уйида тадбирли ва тарбияли бир хотун бўлмаса, холи ташвишли бўлур.

* Бир хотун ёлғиз бир эрни масъуд қилмоққа бурчлидир.

* Хотунларнинг энг муборак бўлгани, энг қаноатли бўлганидир.

* Болаларини кўриб, оналарининг илму тарбиясини, назорату дироятини (онгини) англарсиз.

* Гўзаллиги ила мадҳ этилувчи хотун гўзал эмас, балки тарбияли хотун гўзалдир.

* Хотунларнинг жилмайиб кулмоқлари нақадар ёқимли бўлса, қийқириб кулишлари шул қадар ёқимсиздир.

* Дунёнинг бахтсизлари тарбияли хотун ила тарбияли боладан маҳрум бўлган зотлардир.

«8-МАРТ» БОШҚОТИРМАСИ

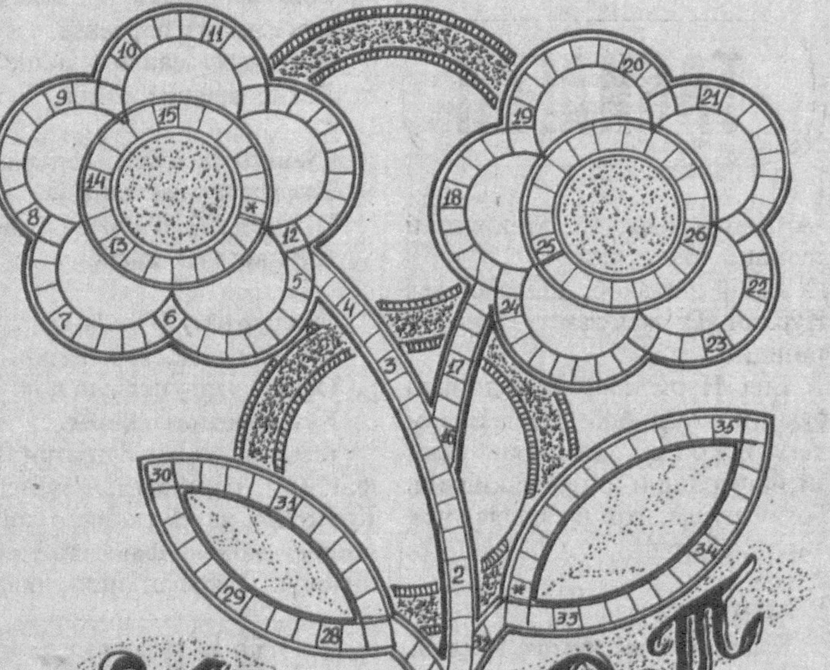

1. Ўзбек балеринаси, халқ артисти. 2. Хотин-қизлар иш қуроли. 3. Тошкент киностудияси яратган дастлабки овозли фильм. 4. Уй-рўзғор анжоми. 5. Абдулла Қаҳҳорнинг «Тобутдан товуш» комедиясидаги образ. 6. Ҳинд кино юлдузи. 7. Хотин-қизлар ойномаси, 8. Ўзбек халқ куйи. 9. Ўзбек эстрадаси асосчиси Ботир Зокиров ижро этган қўшиқлардан бири. 10. Аёллар улуғланган ўзбек халқ эртакларидан бири. 11. Баҳор гули. 12. Нодирабегим ҳаёти ва ижоди тадқиқотлари билан шуғулланган ўзбек олимаси. 13. Оналар қўшиғи. 14. Газлама. 15. Халқ артисти Лутфихоним Саримсоқова она образини яратган киноасари. 16. Муҳаммад Алайҳис-салом аёлининг исми. 17. Таом. 18. Шароф Бошбековнинг «Темир хотин» комедияси қаҳрамони. 19. Ўрта Осиёнинг қадимий халқлари орасида машҳур бўлган жангнома намунаси, қаҳрамон аёл ҳақида афсона. 20. Сабзавот ва резаворлардан тайёрланадиган пазандалик маҳсулоти. 21. Жаҳон халқлари қўшиқлари ижрочиси, машҳур хонанда ва раққоса. 22. Зиравор. 23. Аёллар ўртасида шахмат бўйича жаҳон чемпионларидан бири. 24. Кийим қисми. 25. Ўрта аср шарқидаги биринчи тарихчи аёл, Бобурнинг қизи. 26. Тақинчоқ. 27. Кашта тикувчи чевар. 28. Заргарлик буюми. 29. Исм. 30. Чингиз Айтматовнинг «Момо ер» асари қаҳрамони. 31. Драматург Комил Яшин асари. 32. Рақс дастаси. 33. «Тошболта ошиқ» мусиқали комедиясидаги образ. 34. Ўттизинчи йилларда фаоллик кўрсатган ўзбек аёли, Ю. Фучик асари қаҳрамони. 35. «Ўзбекфильм» киностудияси маҳсулоти.

Тузувчи Шавкат ҲИДОЯТОВ.

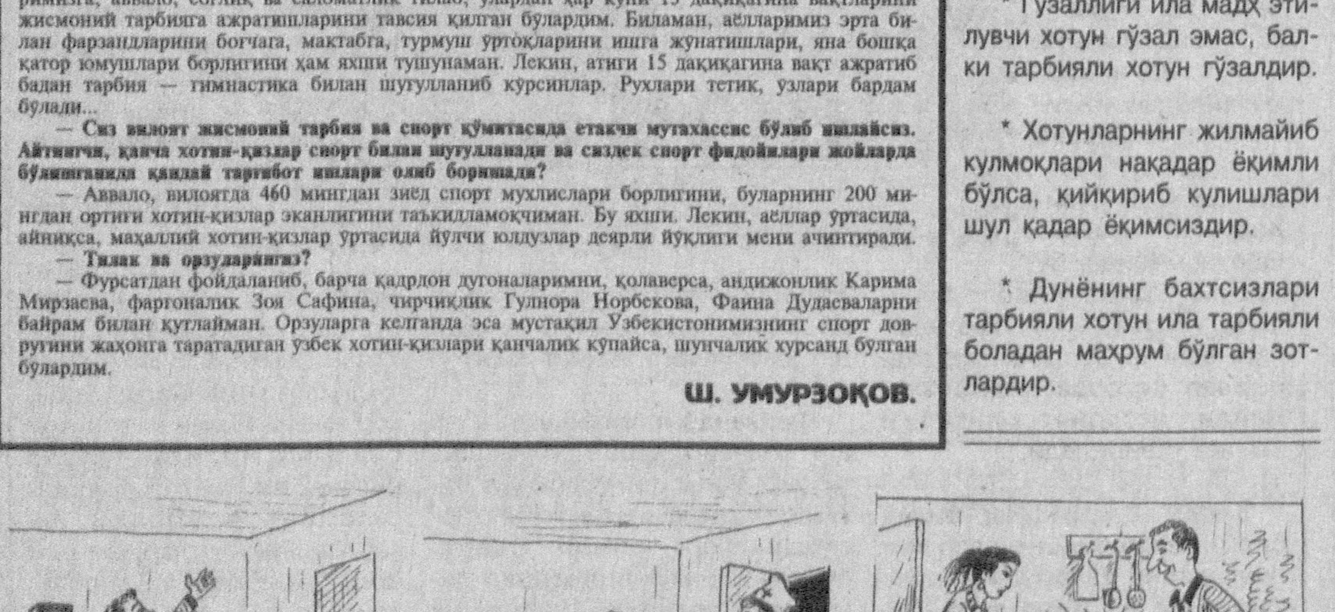

Ҳажвчи рассом Абдурасул Ҳакимовнинг хотин-қизлар байрами муносабати билан таҳририятимизга юборган ҳазил расмларидан намуналар.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ЧОРШАНБА, 8

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Тангалик болалар». Бадиий фильм.
10.20 «Кичкинтой» студияси. «Онажоним — жонажоним».
10.50 «Баҳор мушоираси». Адабий кўрсатув.
11.30 Эстрада калейдоскопи.
12.15 «Ёшлик» студияси. «Фақат Сиз билан!»
13.15 «Гул кўп, чаман кўп».
13.45 — 15.45 «Паранжи сирлари». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Гулғунчалар».
18.25 «Ишбилармон».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Спортимиз маликалари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Биз, эркаклар, хизматда». Байрам дам олиш дастури.
22.30 «Суюнчи». Бадиий фильм.
23.50 — 00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
10.00 — 13.00 «Аёллар, Сизлар учун!»

***

18.30 «Даниил». Мультфильм.
18.55 «Акс-садо».
19.25 «02» тўлқинида.
19.50 «Ёдингдами, дўстим...»
20.05 «Тошкент оқшомида».
21.05 «Фильмлар ва тақдирлар». Кинокўрсатув (рус тилида).
21.50 — 22.20 «Коллекция».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель».
19.55 «Заречная кўчасида баҳор». Бадиий фильм.
21.25 — 00.25 «Омад» таништиради: «Қитъа спорти».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.05 «Ҳаётимсан, театр!». «Ромэн» театрида Н. Сличенконинг юбилей кечаси.
18.30 «Тиғиз пайт».
19.00 Пьер Ришар «Қора ботинкали новча киши» бадиий фильмида (Франция, 1972 й.).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Монолог».
21.50 «Қиш билан хайрлашув». Мусиқий кўрсатув.
22.45 — 23.30 «Кино юлдузлари». Жан-Поль Бельмондо.

ПАЙШАНБА, 9

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Робинзон Крузонинг ҳаёти ва ажойиб саргузаштлари». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология.
11.00 «Фармон ва ижро».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик.
12.00 «Ҳуқуқингизни биласизми?»
12.20 «Ёшлар билан юзма-юз».
12.50 — 14.50 «Синов даври». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Фан уфқлари».
18.35 «Қария». Ҳужжатли фильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
19.40 Қодир Жўрақулов куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Юрт ҳақида қўшиқ». Публицистик кўрсатув.
21.45 «Нодирабегим». Бадиий фильм.
23.10 — 23.35 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Жозиба».
18.55 «Бир шингил ҳангома».
19.05 «Ишингиз бароридан келсин!»
19.20 «Муҳаббатга ошно қалблар».
19.40 «Теле—ател—шоу».
19.50 Видео янгиликлари.
20.15 Янгиликлар.
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05 «Кинонигоҳ».
22.45 — 23.05 «Жаҳон янгиликлари» («Эй-Би-Си»).

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель».
19.55 «Безнен мирас» (татар тилида).
20.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

21.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
21.40 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.40 — 23.10 «Кўнгил кўприклари».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 Фигурали учиш. Жаҳон чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Ихтиёрий программа. Англиядан кўрсатилади.
18.45 «Ким аслида ким?». XX аср. Луи-Жан Люмьер.
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.30 Фигурали учиш. Жаҳон чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Ихтиёрий программа. Англиядан кўрсатилади.
20.20 «Москва, Кремль».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 — 23.20 Кино асри. «Генрих VIIIнинг шахсий ҳаёти». Бадиий фильм (Буюк Британия, 1933 й.).

ЖУМА, 10

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви

*

9.00 «Маҳтумқули». Бадиий фильм.
10.25 «Қафолат».
10.55 «Ёшлик» студияси. «Ғазалхон ёшлигим».
11.35 «Ўзингни эр билсанг...»
12.15 — 14.15 «Ёшлик» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Турон тулпорлари». Спорт кўрсатуви.
18.25 «Кашф этилаётган имкониятлар».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Ҳилол» студияси. «Авто плюс...»
19.40 Самарқанд вилоят филармониясининг артистларининг концерти.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Шаҳар бедарвоза эмас...»
21.45 Ўзбек киносининг 70 йиллигига. «Яна Фармонбиби хонадонида».
22.30 «Муҳаббат можароси». Бадиий фильм.
23.50 — 00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Спорт — тайм» видеоканали:
— «Соккор-клуб».
— «Лидер».
— «Арт-спорт».
— «Юниор».
21.10 — 22.50 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель».
19.55 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида».
20.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

«ОМАД» таништиради:
21.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.30 «Панорама».
22.00 «Компьютер—Осиё».
22.30 Эълонлар.
22.35 «Кимга қанақа?».
23.15 «Даракчи».
23.25 Эълонлар.
23.30 Видео — «О».
01.00 — 01.30 «Жаҳон янгиликлари» («Эй-Би-Си»).

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 «Сизга қўшиқ куйлаб бераман».
18.20 «Инсон ва қонун».
18.50 Янгиликлар.
19.00 Мультфильм.
19.10 «Серпантин». М. Захаровнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.50 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 — 22.45 «Детективлар клуби»да. «Машҳур детективлар». Телевизион бадиий фильм. 3-фильм — «Тўртовлоннинг белгиси» (Франция, Швейцария, Германия).

ШАНБА, II

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Сиздан угина, биздан бугина». Бадиий фильм.
10.25 «Актёрлар ва роллар». Тожибой Норматов.
11.25 Нодира Султонова куйлайди.
11.55 Ўсмирлар учун. «Улғайиш поғоналари».
12.25 «Ёшлик» студияси. «Мўъжизалар оламида».
13.05 — 15.05 «Тимсол» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўзбек мультипликациясининг 30 йиллигига. «Кичкинтойларнинг севимли саройи».
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб...»
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси дуторчилар ансамблининг концерти.
20.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Назм ва наво». Фурқат лирикаси.
21.50 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
22.00 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
9.00 «Мультфейерверк».
9.25 «Жаҳон ҳайвонот боғлари».
9.45 Янгиликлар.
9.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.10 Видеогид.
10.55 «Теле — ателье — шоу».
11.05 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.45 «Кинонигоҳ».
13.25 «Жаҳон янгиликлари» («Эй-Би-Си»).
13.45 — 18.30 «Спорт қитъаси».

*

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Учқун».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.25 «Ҳуқуқ ҳимоячилари».
19.55 — 21.35 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Хонадонингизга тинчлик-хотиржамлик».
11.00 «Мюзик-холл».
11.30 — 12.00 «Тадбиркорлик мактаби».

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель».
19.55 «Ёшлик» студияси. «Гул ва ...»
20.35 «Интердиалог».
21.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
21.35 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
22.05 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.15 «Бу ажиб дунё».
22.35 «Ўзбекистон чет элликлар нигоҳида».
23.05 — 23.15 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Брэйн ринг».
18.50 «Улкан сайёра».
19.45 «Бешинчи бурчак». Телесериал, 5-серия (АҚШ, «Коламбия пикчерс»).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.45 — 22.45 «Каин ва Авел». Телесериал. 5-серия (АҚШ, «Коламбия пикчерс»).

ЯКШАНБА, 12

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Қувноқ стартлар».
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».
10.30 ЎзТВ хазинасидан. Э. Усмонов. «Қўриқхонада». Телеспектакль.
12.00 «Цирк! Цирк! Цирк!»
12.55 «Кўнгил мулки». Ҳ. Ҳ. Ниёзий.
13.30 — 15.30 «Санъат сеҳри». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. «Еттига етти». Телеўйин.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
19.35 «Ойнаи жаҳонда...»
19.55 Киноконцерт.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дам олиш дастури.
21.55 «Армон». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
23.15 — 23.45 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«Омад» таништиради:
10.00 «Омад» тақвими.
10.05 Жозиба.
10.25 «Бир шингил ҳангома».
10.35 «Ишингиз бароридан келсин!»
10.50 «Муҳаббатга ошно қалблар».
11.10 «Теле—ателье—шоу».
11.20 Видео янгиликлари.
11.45 Янгиликлар.
11.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.35 «Кинонигоҳ».
14.15 — 14.35 «Жаҳон янгиликлари» («Эй-Би-Си»).

***

17.00 «Совға».
17.30 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
17.45 Жаҳон географияси.
18.35 Эълонлар.
18.40 Видео — «О».
20.20 Эълонлар.
20.25 «Курьер».
20.45 «... яна об-ҳаво ҳақида».
20.55 «Постфактум».
21.05 «Жаҳон янгиликлари» («Эй-Би-Си»).
21.25 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.35 «Панорама».
22.05 «Салом, ёшлар!»
22.45 «Даракчи».
22.55 Эълонлар.
23.00 — 00.40 Видео — «О».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Мультфильм.
9.40 «Жонли сайёра».
10.00 «Коллекция».
10.20 «Менинг кўчам».
10.35 «Олтин атиргул» ғори». Кўп серияли телевизион бадиий фильм (Италия). 7-қисм (рус тилида).
11.25 «Маски-шоу».
11.40 «Кинематограф».
13.20 — 13.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Кашф этилаётган имкониятлар».
20.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.30 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.30 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.40 «Дунё эшиги».
22.20 «Бу ажиб дунё».
22.40 Чет эл эстрадаси.
23.10 — 23.20 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.05 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.15 Мультфильм.
18.25 «Мулимэлу». Телевизион ҳужжатли фильм.
18.35 Е. Шаврина куйлайди.
19.40 «Бутун Россия». Кичик шаҳарлар. Калуга.
20.25 Пьер Ришар «Новча малласоч кишининг қайтиши» бадиий фильмида (Франция, 1974 й.).
22.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.
22.55 — 23.15 «Бомонд».

Оққўрғон туманидаги «Маданият» жамоа хўжалиги бошқаруви шу хўжаликнинг собиқ раиси **Раҳим ЭГАМБЕРДИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOŞKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Муҳаррир: Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48. Эълонлар: 33-99-15, 32-57-27.

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0101. 19315 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

"Шарқ" нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.30. 1 2 3 4 5 6